

H. Svensk skönlitteratur

Roast v. Wendt.

PENSIONATET SKOGSHYDDAN

HISTORIEN OM EN YNGRE LEKTORS SOMMARNÖJE

BERÄTTAD AV
HONOM SJÄLV.

Det sorgligt ryktbara whistpartiet i Skogshyddan.

AUCTOR — EDITOR.

PENSIONATET
SKOGSHYDDAN

HISTORIEN
OM
EN YNGRE LEKTORS SOMMARNÖJE

BERÄTTAD AV
HONOM SJÄLV.

WASA — A.-B. FRAMS TRYCKERI, — 1922.

KAPITEL I.

Skogshyddan presenterar sig Fröken Trampolin, teologiestuderanden Rompanheimo.

Jag är yngre lektor, om ock till åren betydligt äldre än de flesta äldre lektorer. Jag kan förresten inte bli äldre lektor, inte ens om jag bleve gammal som hundraåringen i Gammelstadens ungdomsförening, ty jag är yngre lektor i teckning, ett läroämne som inte uppfosttrar äldre lektorer. Mina inkomster äro små under nuvarande dyra tider, och en del av dem går till underhåll åt en syster som är ännu galnare än jag var, då jag valde att bli teckningslärare; — hon är nämligen på en anstalt för sinnessjuka.

Det var också därför jag, utan ekonomiska möjligheter till självständigt sommarnöje, i början av maj med begärlighet läste följande lockande annons i Hufvudstadsbladet:

PENSIONATET SKOGSHYDDAN.

i härligaste natur erbjuder sommargäster förmanlig helinackordering till moderata priser. Tillfälle till bad, båtfärder, tennis, idrott. Närmare per korrespondens med »PENSIONATET SKOGSHYDDAN», Pirilä station.

Jag skrev omedelbart och fick omgående ett mycket älskvärt svar, undertecknat av »Agathe Trampolin, fröken», och innehållande meddelandet att hon för min räkning reserverat ett förtjusande litet rum åt söder, i övre våningen. Pensionsavgiften var trettiofem mark om dagen om man hade enskilt rum, trettio mark om två bodde i samma rum. Större familjer kunde påräkna rabatt. Nå ja, jag hade alltså att betala trettiofem mark om dagen, vilket var mycket nog för min kassa, men till landet skulle jag, och jag emotsåg den härligaste sommar å pensionatet med dess poetiska namn. Föreståndarinnans namn var visserligen inte fullt lika poetiskt, men vad rådde hon för det, och förresten var det dock bättre än om hon hetat Vattenpolo eller Livräddningsboj, tycker jag. Kanske att hennes pappa hetat något i stil med Gråsparv och tagit namnet Trampolin efter något bättre hopp. Vem kan veta

Jag sände alltså in förskottsavgiften för juni månad, 1,050 mark, och efter terminsavslutningen, under vilken ett otal dumma pappor och mammor beskådat mina elevers skrala teckningar, packade jag i mina kappsäckar och besteg med lätt och hoppfullt sinne ett norrut gående tåg.

Vid sextiden på eftermiddagen nådde vi Pirilä station. Jag steg ur, tog ut mitt bagage och tittade efter ekipaget, som jag skriftligt bett att skulle möta mig. Men något åkdon fanns ej, om man ej med det namnet skulle behedra en skranglig med en jämmerlig häst förspänd rackarkärria, i vilken en linhårig pojkytting satt och halvsov.

Där stod jag nu med mina kappsäckar och skulle

kanske stått där ännu, om inte pojken vaknat upp ett tag och ropat åt mig något. Det framgick att han frågade om jag var den herre, som skulle »neiti Rampoliinille».

Detta var alltså ekipaget. Må vara, tänkte jag, de tre kilometerna kan man åka om det så gällde i skottkärra. Och jag installerade mig och mitt gods i det hemska åkdonet.

De tre kilometerna voro dock åtminstone sju. Och på mina frågor svarade pojken, att det visserligen fanns en genväg, som han trodde var tre kilometer, genom skogen, men att man inte kunde komma fram med häst.

Efter halvannan timmes smärtsamt skakande stannade pojken plötsligt hästen.

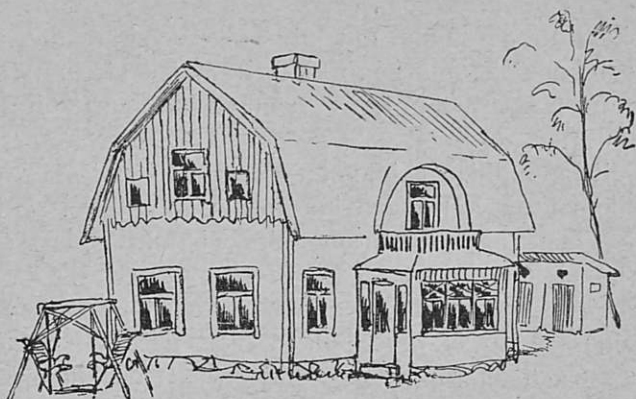
— Varför stannar du, frågade jag otåligt.

— Varför, svarade pojken och tittade förvånat upp, vi ä' framme nu.

— Var är skogshyddan då?

— Där, sade pojken och visade med handen på en ganska liten byggnad i ödsligaste folkskolehusstil med ett sådandärnt svullet stensvampaktigt tak, som folk bygger nuförtiden när det skall rymmas en massa rum i »övre våningen». Huset låg ett par tiotal meter från landsvägen i en kal och ödslig backe. Omgivningarna utgjordes av en trädgårdsgunga och ett uthus, och ett stycke bakom huset vidtog återstoden av en före härjningen törhända ganska vacker barrskog.

Med allt annat än behagliga känslor vandrade jag upp till byggnaden, följd av pojken, som släpade på mina kappsäckar.

Pensionatets huvudbyggnad jämte „annex“ (t. h.) och trädgårdsgunga (t. v.)

På trappan av en glasveranda stod ett fruntimmer, som påtagligen var fröken Trampolin, och välkomnade mig. Det var en äldre dam, otroligt mager och med en väldig snabel, men avgjort med något av värdighet över sig och klädd i en gammaldags prudentlig, svart klänning.

— Välkommen till Skogshyddan, herr lektor, sade hon och räckte fram en lång och benig hand, det här är inte något statshotell vid Imatra, men vad som bjuds här bjuds av gott hjärta. Måtte ni trivas — vi ha redan här flera pensionärer, vilkas bekantskap ni säkert skall ha trevnad av. En gammal kapten från förra finska militären, en kamrer vid posten, tvänne fruar, systrar förresten, från Helsingfors, tvänne fröknar från Åbo och slutligen en brorson till mig, som bytt namn och kallar sig Rompanheimo. Vad skall man göra åt det — det är ju tidens riktning.

Ett par minuter senare befann jag mig installerad i det »förtjusande rummet åt söder». Nå ja, den lilla

låga vindskammaren med sin gropiga villasäng, sin ranka tvättkommod, ensliga stol och s. k. byrå vettade verkligen med sitt lustiga fönster åt söder. Klev man ut genom fönstret kunde man komma ut på en minimal balkongartad fundering, som var inrättad ovanpå glasverandans tak.

— Egentligen, sade fröken Trampolin, som följt mig upp för den livsfarliga trappan, skulle det här rummet, som är det enda med balkong, kosta 40 mark i dygnet. Men vi här vill inte vara småaktiga. Klockan halv nio dricker vi té, tillade den gamla damen och försvann.

En barfota piga bar upp mina saker och jag packade upp dem, varpå jag provade sängen. Det måste ha legat något mycket tungt uti den under långa tider, ty den hade en ungefär två decimeter djup grop av stora dimensioner i mitten.

— Nå ja (mitt favorituttryck är »nå ja»), tänkte jag, en yngre lektor i teckning får inte vara så noga. Och när kl. halv nio en »porokello» med vasst ljud förkunnade att kvällsvarden var serverad, gick jag omedelbart ned. Jag var efter den långa resan med blott litet smörgåsätning på ett par stationer bakom mig glupande hungrig och lovade mig att jag skulle göra all heder åt fröken Trampolins lantliga anrättningar.

Bordet var dukat å glasverandan, vilken därigenom var fullkomligt avstängd för trafiken »in och ut», som annars där hade sin gång. Vid ena ändan presiderade fröken Trampolin med ett stort tekök på ett litet bord bredvid sig. Till vänster hade hon kaptenen och till höger var plats reserverad för mig. Till hö-

ger om kaptenen satt den ena Helsingforsfrun med postkamreraren bredvid sig, och vid min vänstra sida hade jag först den andra huvudstadsfrun och så de tvänne Åbo-fröknarna. Vid andra ändan av bordet satt slutligen brorsonen Kullervo Rompanheimo. Det var en fet och fräknig ung man, som befanns studera teologi. Hans far hade varit missionär, såsom jag senare erfor.

Vi sutto ganska trångt, isynnerhet på min sida, där vi voro fyra. Men de skulle bliva fyra även på den andra, ty följande dag väntade man en ny pensionär, redaktör Emanuelsson från Helsingfors Allehanda. Han brukade annars semestra i skären, men hade haft lunginflammation på våren och skulle inåt landet. Berättade fröken Trampolin.

Var bordet litet för gästerna så räckte det utmärkt väl till för maten. Framför varje plats hade man radat upp en assiett med tre brödskivor, två skivor korb, en liten rulle smör och två små sockerbitar. Téglasen stodo invid fröken Trampolin och langades efterhand, fyllda med ett ljust innehåll, åt pensionärerna.

— Kunde jag möjligen få litet kall mat och ett glas mjölk, sade jag, kännande huru hungern rasade i mitt inre, artigt och fogligt åt fröken Trampolin. Jag har ej fått någon middag.

Fröken Trampolin ryckte till.

— Förlåt, sade hon avmätt, vi kan omöjligen här servera något extra. Det är otänkbart, det skulle inte gå ihop. Och förresten bäddar Hilma nu. Lektorn får ursäkta, men i ett pensionat måste den strängaste ordning följas, annars blir ingen nöjd. Det skulle ju bli ett oerhört virrvarr om envar blott rekvirerade

vad den önskade. Ger ni mig inte rätt, tillade hon och såg vädjande runt bordet.

Ingen opponerade sig, och teologiestuderanden Rompanheimo lät höra ett understödjande, lågmält »tietysti». Han talar av princip aldrig svenska.

Jag sköljde ned mina bröd- och korbiskivor med tévattnet och lade mig ganska modfälld, men i god tid, i min stora grop.

Lade jag mig i god tid så vaknade jag gunås så visst i ännu bättre — till följd av frånvaro av gardiner (en trasa fastsnubbad vid övre fönsterinramningen kan inte gärna pretendera på rang, heder och värdighet av gardin) var det klara dagen i mitt gemak redan vid halv tre-tiden. Jag är obotligt van att sova i mörker, ty såsom yngre lektor i teckning har jag aldrig haft råd att logera annat än med utsikt norrut över hyreskaserngårdar, och nu vaknade jag hoppöst av det sköna morgonljuset. Att lägga mig på annan bog och somna om gick dessutom ej för sig av den anledning, att gropen i sängen möjliggör blott ett läge — det med ett visst parti nedsänkt i fördjupningen.

Sist och slutligen var grannarnas morgon- (eller rättare sagt natt-) konsert alldeles för fulltonig för att medge sömn. Bredvid mig snarkade kaptenen med militärisk precision och rytm, den ena Åbo-fröken skar tänder, och från något annat rum i vindsvåningen nådde ljudet mig av timmerstockar, som drogos med jättestyrka. Det var — detta erfor jag senare — den lika storväxta som blonda pigan Hilma, hos vilken hela den nationella urfinska kraften måtte ha koncentrerat sig i förmågan att snarka.

För att fördriva tiden tog jag mig för att ögna i en nyss utkommen »enkel och lätt metod att lära sig franska», författad av en yngre, vikarierande lektor (kvinnlig) i franska vid läroverket. Där fanns gamla, goda språklärarverser med svensk uttalsbeteckning, och jag kunde inte låta bli att le i min grop när jag läste:

»Mätr kårbå syr ön arbr pärsjé
 tönä dang sång bäck ön fråmasj.
 mätr rönar par lådör alläsje
 lui tjänt-apöprä sö langasj.»

Klockan halv sju ljöd ett väckarur genom huset, och några minuter därpå ramlade Hilma utför trappan. Jag steg upp och beslöt att gå ta mig ett bad.

Men när jag kom ut såg jag förgäves mig omkring efter något som kunde kallas sjö. Det var för besynnerligt — i annonsen hade ju talats om bad och båtfärder, och sjön hade varit ett sådant axiom i mitt medvetande, att jag ej ens kommit mig för att kvällen förut konstatera vattnets närvaro.

Nå ja, där fanns inte så mycket som en putt.

Till all lycka upptäckte jag Hilma på återväg från annexet och frågade henne var man badade. Var det långt till sjön?

Huru långt det var visste hon ej, men man skulle först gå en stund längs landsvägen och så vika av åt höger och gå en stund och så åt vänster längs en liten stig och sedan var man snart framme.

Med handduken på armen gav jag mig på väg och återvände en timme senare efter att ha sett många

backar och skogsdungar och stugor och dylikt, men inte ens början till den allra minsta vik.

I glasverandan sysslade fröken Trampolin med att duka.

— Förlåt, bästa fröken, sade jag, men jag skulle bra gärna vilja veta var man badar.

— Badar, svarade fröken Trampolin, och höjde om möjligt ännu litet mera på näsan, man badar naturligtvis i Suojärvi.

— Huru långt är det dit då?

— Jag har verkligen, sade fröken T., aldrig badat där eller varit där, men det lär vara mellan tre och fyra kilometer. Men det är förresten inte vår baddid nu, utan först mellan 1 och 2.

— Vaba?

— Ja, vi har fått en riktigt bra baddid fastän det här är det näst yngsta pensionatet i trakten. Lepola som är älst, har visserligen två baddider, men alla de andra blott en timme, och Sielunrauha, som ligger här på andra sidan backen, får bada på natten om det skall bli något bad alls. Det är för övrigt bäst att lektorn studerar pensionatets levnadsordning, den finnes anslagen i sällskapssalongen. D. v. s. nu kan ni inte gå dit, ty hr Rompanheimo sover ännu.

— Sover hr Rompanheimo i stora salen?

— Ja, varför skulle han inte göra det? Varför skulle det rummet stå där till ingens nytta under natten! Det står till alla pensionärers förfogande under dagen, men till natten lyftes det in en säng åt min brorson. Han har rätt till allas sympati — hans far, min kära avlidne bror, var missionär.

En yngre lektor i teckning blir vid ett tillfälle som detta mållös.

— När stiger han upp, lyckades jag slutligen få fram.

— Han följer pensionatets levnadsordning, sade fröken Trampolin, och jag märkte på hennes näsa att hon ansåg diskussionen avslutad.

Frampå förmiddagen smög jag mig sedan in i »sällskapsalongen» för att taga levnadsordningen i betraktande. Den var mycket prydligt präntad och lydde sålunda:

LEVNADSORDNING

i

Pensionatet »Skogshyddan».

Kl. halv 9 f. m. Té med bröd.

Kl. 11 f. m. frukost.

Kl. 1—halv 2 p. d. baddid för herrar.

Kl. halv 2—2 p. d. baddid för damer.

Kl. halv 2 p. d. förmiddagskaffe med bröd.

Kl. 5 e. m. Middag.

Kl. halv 9 e. m. té med smör och bröd och kallskuret.

Kl. halv 10 e. m. Tystnad inträder i pensionatet.

Obs.! Pensionatets ärade gäster uppmärksamgöras på att iakttaga måltidsklockslagen. Serverad måltid (incl. förmiddagskaffet) och maträtt kan icke ånyo bjudas åt försenad pensionär.

Obs.! *Obs.!* I ordningens intresse uppmanas pensionärerna att ej från bordet medföra brödskeivor eller andra livsmedel.

Justina Trampolin.

Fröken.

Jag stod och mediterade över det ganska intressanta aktstycket, ur vilket framgick att fröken Trampolin säkerligen var mycket angelägen om att pensionatets alla gäster av båda könen ordentligt badade alla dagar, då min uppmärksamhet väcktes av ett ljud, eller kanske jag borde säga oljud. Jag hade trott mig ensam i det stora rummet, men hörde och såg att jag misstagit mig. Borta i andra ändan i en modern soffstol satt hr Kullervo Rompanheimo och sov den rättfärdiges sömn, illustrerad medels snarkningar i tilltagande forte.

Jag gick upp till mitt rum för att av tidningar och omslagspapper fabricera åt mig en improviserad rullgardin.

Kullervo Rompanheimo sov den rättfärdigas sömn.

KAPITEL II.

Emauelssons berömliga ogärningar.

Jag vill inte trötta läsaren med en detaljerad beskrivning av min gardin-fabrikation, som förresten höll på att bli ingenting utav, emedan jag hade för litet papper. Det blev en ganska stor lucka i hörnet nedtill, och det hade knappast blivit något av mörker under min sovtid om jag ej från sällskapsrummet knyckt några nummer av »Hedningarnas tröst», den enda tidning, som förekom i pensionatet.

Däremot vill jag beskriva pensionatet litet närmare.

Ni ser här en planskiss av dess båda våningar. Samlings- och sällskapsrummet var ett verkligen stort rum med fyra fönster, ett åt norr, ett åt söder och tvänne åt öster med utsikt över »annexet» med dess vedlider till vänster och dess »bekvämlighets»-avbalkning till höger. Nedre våningen inrymde i övrigt fröken Trampolins rum, kök, glasverandan samt den smala tamburen med dess branta trappa till övre våningen. Här uppe hade pressats in, utom »hallen», icke mindre än sju tämligen miniatyrmässiga rum. Åt öster bodde först fröknarna från Åbo och så de två feta fruarna från huvudstaden, emedan det sista rummet var reserverat för redaktör Emanuelsson, som

skulle komma på eftermiddagen. På andra sidan logerade först kaptenen, så postkamreraren och slutligen Hilma, vars rum dessutom tjänade till upplagsplats för allt möjligt i huset.

Jag var just klar med min gardin, då postkamreraren knackade på dörren och frågade om jag hade tänkt bada eller dricka förmiddagskaffe.

— Det är nämligen eller, sade han. Det går inte att få både bad och kaffe.

— Nå men, sade jag, om man är vid Suojärvi precis kl. 1 och skyndar sig, borde man kunna vara tillbaka litet före två.

— Mycket riktigt, replikerade kamrern och plirade, medan han lät bakhuvudet — ett ovanligt utskjutande bakhuvud! — sjunka nedåt

— men om lektorn kommer kvart före två får ni inte något kaffe. Den som inte är tillstädes kl. halv 2 får inte kaffe. Det hör till Skogshyddans religion...

Då badar jag inte i dag, resolverade jag, det är

Plan av rummen i Pensionatet Skogshyddan.

kallt ännu såhär i början på sommaren, och kaffe skall jag ha.

— Och efter kaffet gå vi och spatsera ett slag, tillade kamrern.

— För att få aptit till middagen...

— Nej, då, gentog han, det skall man akta sig för. Det är inte värt att odla aptiten när man är inackorderad i Skogshyddan. Vad tyckte lektorn om frukosten?

Kamrern hade rätt. Bröd och smör utportionerade, ett glas skummad eller snarast separerad mjölk, färdigt islaget, en halvvuxen biff och litet stekt potatis.

— Huru länge har kamrern varit här, frågade jag med en känsla av att han samlat erfarenheter...

— Jag kom redan före pingst, och det här är ingen gödkur. Fröken Trampolin själv äter nästan ingenting, och hon tror väl att annat folk är lika klena i maten. Huru unge Rompanheimo kan reda sig är för mig en gåta — han ser mig ut att vara en storätare, och han svalde biffen vid frukosten nästan i en munsbit. Såsom han sover och snarkar och läser hebreiska borde han ha aptit för sju.

Vid förmiddagskaffet såg fröken Trampolin mycket allvarlig ut. Endast Åbofröknarna hade gått att bada — alla andra hade infunnit sig till kaffet. Vid varje plats stod en glasassiätt med två små skorpungar och en papperstunn skiva vitt bröd, och till den underbara dekokt, som i Skogshyddan bar namnet kaffe, gavs endast en liten bit socker.

— Jag hoppas, sade fröken Trampolin, med pondus, att pensionatets gäster icke försumma att bada.

Ni ha ju kommit hit för att profitera av livet på landet, och bad är hälsa, som ni vet. Det är en hederssak för Skogshyddan att envar gäst verkligen skall krya till sig här och återvända till arbetet med återställd hälsa och kraft.

Till middagen fingo vi filbunke och kokt abborre, och kl. halv 8 kom redaktör Emanuelsson.

Jag konstaterar detta med särskild pointering, emedan hans ankomst vart en signal till nya tider — en period av fruktansvärd och hemlig tjusning.

Redan hans ankomst var imponerande. Utrustad med en jättelik lekamen steg han småsvärjande ur det ohyggliga åkdonet, kommenderade pojken att komma efter med sakerna och vandrade med stora steg upp till pensionatet.

— Vem av herrskapet är fröken Trampolin, sade han och lyfte på mössan, — jag skulle be att få den äran att säga en sak.

— Det är jag, sade fröken Trampolin med värdighet, lyfte på näsan och trädde ett steg framåt.

— Jaha, mitt namn är redaktör Emanuelsson och jag skulle be att få fråga vad det är för mening att skicka efter fullvuxet folk i ett sådandärnt kracklamente?

Fröken Trampolin stelnade till.

— Det är samma åkdon, som alla andra begagnar. Vi åker inte på gummihjul här på landet. Det förvånar mig att redaktör Emanuelsson gör anmärkning om något, som varit bra nog åt alla andra. Kaptenen exempelvis, som är nära 70 år och var med i rysk-turkiska kriget. Om vi skall trivas tillsammans får redaktörn lov att anslå en annan ton.

Det låg en utomordentlig prägel av värdighet över Fröken Trampolin då hon sagt detta, men tidningsmän äro som känt världens mest respektlösa folk.

— Jag har guvaretackålov inte varit med i rysk-turkiska kriget, men jag hoppas att dom åkte bättre där än jag i det där rackartyget. Jag är mörbultad, sönderskakad, hungrig och törstig. Men jag är en fredlig karl. Vill fröken Trampolin vara så innerligt hygglig och säga till om att jag får ett par smörgåsar med lax och skinka och en halv pilsner, iskall, märk väl, så skriver vi av hela kärshistorien.

Vi trodde att fröken Trampolin skulle förvandlas till en saltstod. Eller kanske snarare en av peppar.

— Herr redaktör, sade hon med en röst, isigare än den pilsner Emanuelsson ville löga sin strupe med, det här är ingen restaurang där man kommenderar fram vad som faller en in. I pensionatet Skogshyddan serveras aldrig — av princip aldrig — något öl. Vi äta kvällsvard kl. halv nio, och jag skall bedja Hilma visa upp redaktörn till redaktörns rum.

Sade, gjorde värdigt helt om och försvann in i byggningen.

Redaktör Emanuelsson tittade omkring sig med ett smått häpet, men efterhand alltmera roat uttryck.

— Godafton mitt herrskap, sade han mycket älskvärt och med ett avgjort vinnande leende, det här tycks vara ett ställe som behöver reformeras. Ja, ja, ni skall inte vara oroliga för mig, jag har tämt bengetter förut...

— Hör nu, min herre, utbrast brorsonen Rompanheimo på finska... och trädde utmanande ett steg fram emot redaktör Emanuelsson.

— Ja, vad skulle det vara...?

— Mitt namn är Kullervo Rompanheimo och jag är teologie studerande...

— Det var ledsamt för herrn, det, sade Emanuelsson, räckte sin resväska åt Hilma, som just uppenbarade sig i dörren, och marscherade in.

Unge Rompanheimo hade blivit blodröd i ansiktet, och vi andra tittade på samma gång skräckslagna och med hemlig tjusning över vad som passerat på varandra.

Emanuelsson hade med ett slag vunnit allas hjärtan, men i våra varma känslor blandades oron över kommande fruktansvärda händelser och katastrofer.

Fröken Trampolin kom ut. Hon var stel, kall och lugn.

— Mitt herrskap, sade hon, den nye pensionären hotar Skogshyddans lugn och trevnad. Jag hoppas att ingen av er har lust att sällskapa med en så ohyfsad varelse.

Vi sade ingenting. Det var nämligen inte en av oss som inte hade lust att sällskapa med redaktör Emanuelsson.

*

Alla väntade något då vi samlades till téet kl. halv nio. Fröken Trampolin satt i oåtkomlig värdighet vid sin ända och såg ej upp då Emanuelsson trädde in. Redaktörn slog sig ned på sin plats bredvid unge Rompanheimo, som ännu ej uppenbarat sig. Hans granne på andra sidan, postkamrern, var också litet försenad.

Inom två minuter hade Emanuelsson gjort ända på sina bröd- och ostskivor (det var ost den här gången),

och med sympatisk öppenhjärtlighet högg han omedelbart därpå in på grannarnes assietter. Unge Rompanheimos och postkamrerns ransoner försvunno som fläktar bland Libanons cedrar.

Fröken Trampolin, som serverat té, märkte tilltaget först då det oåterkalleligen var för sent att rädda något.

— Redaktörn, vad tar redaktörn sig till? utbrast hon med fasa och harm.

— Jag äter, svarade Emanuelsson lugnt, ännu med en del av kamrerns kvällsvard i munnen.

— Äter, ja, nästan skrek fröken Trampolin, men ni äter ju andras mat!!!

— Nå än sen då, replikerade Emanuelsson med orubbad sinnesro, det kan väl skäras upp mera åt dem, tänker jag. Inte är väl allt bröd och all ost i världen heller slut med det här!

Fröken Trampolin kunde ej få fram ett ord. Hon såg runt bordet likasom för att ta oss alla till vittnen på den gräsliga ogärningen, och vi väntade just explosionen, då först unge Rompanheimo och strax därpå kamrern trädde in och slog sig ned på sina platser.

Rompanheimo såg först häpen på sin tomma assiett och därpå frågande upp på fastern.

— Missä... började han.

— Missä! skrek fröken Trampolin och reste sig i hela sin utesägliga magerhet. Jo det är han där, redaktörn, som ätit upp både din och kamrerns kvällsvard. Var så god och gör upp saken med honom, jag tvär mina händer.

Och liksom för att bevisa att hon tänkte så göra,

lämnade hon bordet och försvann i sitt rum. Även Emanuelsson reste sig.

— Hilma, ropade han.

Intet resultat. Emanuelsson tog några långa steg inåt tamburen och ropade Hilma en gång till med en kraft, som sannerligen inte vittnade om en nyss övervunnen lunginflammation.

Hilma kom, som skjuten ur en kanon, ned från vindsvåningen.

— Mitä?

— Jo, Hilma är snäll och hämtar genast bröd och smör och ost och det ordentligt till åt kamrern och åt herr Rompanheimo.

— En minä uskalla!

— Vågar inte! Våga låta bli! kommenderade Emanuelsson och sköt Hilma framför sig in i köket.

Det hela slutade så att det kom både bröd och ost i stora kvantiteter. Emanuelsson satt trygg och belåten och gjorde heder åt den enkla kosten, som synbarligen även smakade kamrern och unge Rompanheimo förträffligt.

Men inne i sitt rum satt fröken Trampolin nedsjunken i ett soffhörn och kände huru de ekonomiska grundvalarna för pensionatet Skogshyddan begynte vackla.

— Den människan skall bort, han skall bort ännu i morgon dag, resolverade hon slutligen, med halvhög röst för sig själv och steg upp med den tillförsikt, som endast ett fast beslut kan skänka.

Dessvärre hade hon inte tagit med i beräkningen att redaktör Emanuelsson var en man, som inte var

lika lätt att komma till rätta med som en postkamrer eller en yngre lektor i teckning.

Efter kvällsvarden var fröken Viola Pettersson — den ena av Åbo-fröknarna — länge försvunnen, och då Emanuelsson vid halv tio-tiden kom upp på sitt rum fann han där på bordet bredvid sin enkla bädd i ett glas vatten ett stort fång nyssplockade blommor med vidhängande kort, på vilket han läste: »Till min hjälte! av V. P.»

KAPITEL III.

Rompanheimos äventyr på „annexet“.

Det låg åska i Skogshyddans luft följande dag, i trots av att solen lyste varm och klar. Fröken Trampolin såg ut som om hon svalt en eldgaffel eller par, och teologiestuderanden Rompanheimo tittade i sydost så fort redaktör Emanuelsson kom i närheten. Emanuelsson var i alla händelser vid ypperligt lynne, och med tanke på hans oförskräckthet väntade vi med bävan och på samma gång längtan på att något skulle hända.

Och det hände — om ock först på eftermiddagen. Detta är en kinkig historia, som jag skall be att få berätta så delikat som möjligt.

»Annexet» befanns en stund efter middagen »upptaget». Turer dit hade alltid i betraktande av »läget» sina vanskligheter, men i alla fall smög sig nu den ena efter den andra dit och konstaterade mer eller mindre ångestfullt att »haken» var på. Det gick en halv timme, det gick en hel. En och ann' försvann uppåt skogen, de andra höllo till i sällskapssalongen, från vilken man hade utsikt över »annexet», herr Rompanheimo var försvunnen.

Slutligen sågo vi till vår hemliga fröjd redaktör Emanuelsson med stora steg kliva över till uthusbyggnaden, ta ut en vedsågningsbock från vedlidret, ställa

den invid dörren till »annexet», stiga upp på bocken och titta in genom det lilla hjärtformiga hålet.

Fröken Trampolin kunde inte få fram ett ljud, så upprörd var hon.

Redaktör Emanuelsson tittade in genom det lilla hjärtformiga hålet.

Med detsamma steg Emanuelsson ned från bocken, slog sig på knäna och skrattade. Skrattade, skrattade, stormskrattade. Varpå han med bocken gav dörren en väldig törn.

En halv minut därpå var han inne i salongen.

— Kan ni tänka er, skrek han och skrattade så att rutorna skallrade, kan ni tänka er att Rompanheimo . . ha, ha, ha, att Rompanheimo somnat, somnat hör ni,

där . . ha, ha, sittande . . . med sin hebreiska grammatik i knäet!

Och så skrattade han igen så vi trodde att fröken Trampolin skulle ramla omkull.

Med detsamma öppnades dörren till annexet och ut trädde, yrvaken, teologiestuderanden Rompanheimo, mycket riktigt med sin hebreiska grammatik i handen.

När Fröken Trampolin fick sikte på sin förträfflige brorson var det som om en del kraft och sinnesnärvaro skulle återvänt. Hon rätade på sig, lyfte på näsan och vände sig tämligen majestätiskt till redaktör Emanuelsson:

— Får jag be redaktörn vara så vänlig och stiga in i mitt rum jag har något att säga er.

Vi insågo självfallet alla vad som nu förestod: Emanuelsson skulle få en tillsägelse att flytta. Och vi kände en samfälld lust att opponera oss. Det syntes något fuktigt i fröken Viola Petterssons svärmiska ögon.

Den enda som tog saken med ro, det var förstas Emanuelsson. På hans gemyt rådde intet.

— Med största nöje, bästa fröken Trampolin, svarade han. Men först tycker jag att ni i allas närvaro skulle tacka mig för min lilla bragd.

— Bragd, fnös fröken Trampolin, ni kallar det bragd att på ett oförsvarligt sätt göra er lustig över min brorson, som dessutom är blivande präst. En andans man. . . .

— Har jag gjort mig lustig? Ja, det vore då av den anledning, att er förtjusande brorson behagat somna på . . hm . . lustighuset. Men uppriktigt sagt, vad har jag då gjort? Jo, befriat hela pensionatet från en outhärdlig situation. Och även er brorson . . .

han kunde ju ha förkylt sig i natt om han fått bli sovande där med sin grammatik. Det är inte vackert av er, tillfogade Emanuelsson, inte snällt, fröken Trampolin, att gå lös på mig därför att jag klarat ut en kinkig sak.

— Ni passar inte här i pensionatet, redaktör Emanuelsson, resolverade fröken Trampolin med isande stränghet. Ni betecknar ett främmande element, och ni måste flytta. Jag skall säga till om skjuts till i morgon bitti.

— Låt spänna för rackarkärran bara, sade Emanuelsson lugnt, men inte blir det jag som far med den, Jag har kommit på en månad, och det har jag papper på av er. Här är riktigt gemytligt, och förresten kan jag låna mitt väckarur åt unge Rompanheimo, när han. . . .

— Tig! utbrast fröken Trampolin och försvann i sitt rum.

Emanuelsson såg sig omkring.

— Mitt herrskap, sade han förbindligt, vem har rätt: Fröken Trampolin eller jag? Att unge Rompanheimo sover här i sällskapsrummet från $\frac{1}{2}$ 10 på aftonen till $\frac{1}{2}$ 9 på morgonen må vara hänt, och att han snarkat bort en del av förmiddagen därborta i länstolen må sist och slutligen också få passera, men sånahärna tupplurar (Emanuelsson log omärkligt) äro vi inte skyldiga att finna oss uti. Jag var övertygad om att jag gjorde alla en tjänst med mitt ingripande, och jag kan omöjligen förstå fröken Trampolins ilska.

Det kunde ingen annan heller. Vi tackade samtliga redaktörn och skingrade oss sedan småningom.

Då téet serverades kl. $\frac{1}{2}$ 9 lyste fröken Trampolin

med sin frånvaro. Hon hade huvudvärk och lät bedja fru Majken Paranoja — den ena huvudstadsfrun — att slå i té. Men inte för starkt. . . .

*

Det var som om fröken Trampolin mattats av litet efter den stora sammandrabbningen med Emanuelsson. Det låg något försynt och tillbakadraget i hennes uppträdande, men hon tog en grundlig och grym hämnd vid måltiderna. Det, som kom på bordet, var litet och dåligt. Nivån i filbunkarna sjönk på ett oroväckande sätt, kött- och fiskportionerna krympte, och smöret föreföll att ha runnit bort i hettan.

Det hade nämligen, som ju envar vet, blivit oerhört hett. Glödande sol, oföränderlig vindstilla.

Skogshyddan fungerade till följd av sitt fullkomligt skuggfria läge och sitt tak av svart asfaltfilt såsom ett värmemagasin av allra första klass. Vindsvåningens rum kunde ha tjänstgjort såsom improviserade bakugnar. Det var helt enkelt fruktansvärt.

Till fröken Trampolins grämelse gick heller ingen vidare att bada. Det tjänade nämligen till intet, ty den långa och soliga vägen gjorde all vinst av badandet fullkomligt illusoriskt. För att visa sitt misshag lät fröken Trampolin koka ett kaffe, som utmanade våra värsta instinkter. Hon själv, brorsonen och Hilma drucko apart för sig i köket, säkerligen en bättre dekokt.

Med hettan kom dessutom myggen. Jag har aldrig i mitt liv kunnat drömma om att det kunde finnas mygg i sådana oerhörda kvantiteter som nu vid och i

pensionatet. Från närliggande kärr och sumpmarker kommo de blodtörstiga odjuret i millioner och åter millioner. Och hettan och myggen samverkade harmoniskt vid förintandet för oss av alla möjligheter till sömn. Vädrade man på kvällen fick man in sådana massor mygg att det var omöjligt att få en blund, och vädrade man ej, jagade bakugnsbettan all sömn på flykten.

Efter en rad av sömnlösa nätter vågade kaptenen slutligen en dag fråga fröken Trampolin om det ej fanns eller kunde skaffas några myggfönster.

— Myggfönster, sade fröken Trampolin maliciöst, vad skulle man med dylikt?

— Få möjlighet att hålla upp fönstren, slippa att kvävas av hettan och undgå att bitas ihjäl av myggen, replikerade kaptenen, som med ära bär det i viss mån krigiska namnet von Flycht.

— Mig har aldrig ännu en mygga bitit, sade fröken Trampolin avmått.

— Sickna kloka små djur, kom det från redaktör Emanuelsson, till all lycka så lågmält att fröken Trampolin, som är något lomhörd, inte uppfattade giftigheten.

KAPITEL IV.

Svält och whist.

Dagarna malade sig fram en i sänder, under hetta och mygg. Man kan verkligen säga att vi åto våra små brödskivor i vårt anletes svett, alla utom fröken Trampolin, som syntes lika tryggad mot värme som mot mygg. Kyllig och stram skötte hon sitt värdinnevärk, vilket skedde under systematiska strävanden att efterlikna ett av undren i nya testamentet: det, att bespisa en hel hop folk med otroligt litet föda. Hennes uppfinningsrikedom var storartad, speciellt när det gällde att komponera raguer och frikasséer, sammansatta av all möjlig under veckan överblijven mat. Ingen utom Emanuelsson vågade dock kritisera något, men han förnekade ej sin djärvhet och humor. En lördag, just då en ny mat-»symfoni» serverats, reste han sig och gjorde en djup och sirlig bugning för sin tallrik.

— Vad är meningen, är redaktören galen, frågade fröken Trampolin med skarp röst.

— Nej, ingalunda, svarade Emanuelsson sorglöst, jag hälsar bara på gamla bekanta, på måndagens pepparrottskött, tisdagens skinklåda, onsdagens gädda, torsdagens ärtsoppa och fredagens fläskpannkaka. Det nya, det är lördagens sås.

Sade och satte sig.

— Den som hädar maten, han skall dö hungerns död, predikade teologiestuderanden Rompanheimo på finska.

— Vad sa' du, frågade fröken Trampolin, som förstår finska ytterst illa.

— Han sa bara, passade Emanuelsson på att inflika, att vi alla snart kommer att dö hungerns död. Och Emanuelsson såg djupt allvarlig ut.

— Det är inte sant, det kan min brorson inte ha sagt.

Rompanheimo hade rest sig. Han var så ond att han talade svenska.

— Han jyyker, han hätar maten, och ten som hätar han skall tö.

— Han pratar strunt, Rompanheimo, resolverade Emanuelsson lugnt, tvärtom föreslår jag att vi riktigt noggrant äter upp den här frikassén, ty annars få vi om den igen i tisdag, som ragu exempelvis.

Fröken Trampolin reste sig.

— Min värdighet förbjuder mig att höra på edra skandalösa anmärkningar, sade hon med gäll röst och försvann in i Skogshyddan.

*

— Har ni fäst er vid en sak, frågade Emanuelsson mig efter middagen, och det är att både fröken Trampolin och brorsonen alltid en stund både före frukost och middag äro försvunna?

— Nej, sade jag, ty man får inte begära allt heller av en yngre lektor i teckning, men vad menar ni med det?

— Det är min hemlighet, sade Emanuelsson och såg mycket listig ut.

Och ett par dagar senare avslöjades hemligheten. Emanuelsson lät gå ut ett hemligt budskap till alla pensionärer att smyga sig ned i samlingsrummet, helt tyst, tio minuter före middagen. Alla kommo även tillstädes, d. v. s. självfallet inte unge Rompanheimo och hans faster, och Emanuelsson var på ett storartat humör.

— Mausestill, mausestill, viskade han och öppnade dörren från sällskapsrummet till köksfarstun och närmade sig köksdörren med hela pensionatet bakom sig. Och så, med ett grepp, flög köksdörren upp.

Det var en outhärligt pikant vy, som nu tedde sig för våra tjusta blickar: Fröken Trampolin, teologiestuderanden Rompanheimo och pigan Hilma, sittande vid köksbordet träget sysselsatta med att inmundiga respektabla portioner köttbullar och potatis. Särskilt Rompanheimos tallrik visade konturen av en ätthög, som kunnat pryda griften av vilken fornnordisk hövding som helst.

Den scen, som nu följde, var obeskrivlig. Fröken Trampolin rusade upp, likblek och ännu med en köttbulle på sin gaffel, unge Rompanheimo hade ett par köttbullar och lika många potatisar i gapet och kunde ej få fram ett ord, och vad Hilma angår fick hon, under sina försök att svälja, en köttbulle i orätt strupe och höll på att kvävas.

— Smaklig måltid, ropade Emanuelsson till trion och stängde dörren.

Och så skingrade vi oss alla i god ordning.

Då klockan en halv timme senare ringde till mid-

dag, infann sig varken fröken Trampolin eller brotsonen till bordet. Men i dess ställe stod på dettas mitt en ovanligt rågad karott köttbullar och ett stort fat potatis.

— Nu skall här ätas, kommenderade Emanuelsson. Och det åts. Endast Viola Pettersson var mycket stillsam. Hon satt och såg med utesäglig hänförelse på Emanuelsson, där han lät den ena köttbullen efter den andra försvinna, och genast då hans tallrik var tom, serverade hon en portion till.

— Redaktören borde få tusen köttbullar, sade hon nästan i extas.

— Nå, nå, replikerade Emanuelsson, jag är väl inte Rompanheimo heller.

*

Denna sista katastrof föreföll att ha uttömt fröken Trampolins kraft och energi — åtminstone tillfälligt. Följande dag var hon så blid som en eldgaffel det kan vara, ja hon överraskade oss alla med ett i allra högsta grad märkligt förslag! Hon proponerade ett parti gammal, hederlig whist efter middagen i sällskapsrummet. Fanns det bland pensionärerna några whistspelare skulle det glädja henne att få i gång ett litet parti.

— Ser ni, sade hon fogligt, egentligen är det synd att spela kort, men om man spelar med rent hjärta och utan poäng, kan det väl låta göra sig på en vardag.

— Men huru i all världens namn har fröken Trampolin kommit sig till kunskap i whist? vågade jag, yngre lektor i teckning, stillsamt fråga. Jag har aldrig haft råd till dylik utbildning.

— Det är inte så farligt med den saken, svarade fröken Trampolin, ty det har jag från min barndom. Min far spelade gärna whist, och så fick jag lov att lära mig för att han skulle ha lätt att få »fjärde man».

Nå ja, det visade sig snabbt att fröken Trampolins whistplaner kunde realiseras. Naturligtvis spelade kaptenen whist med passion — det hör ju, eller hörde rättare sagt förr till den militära utbildningen, — postkamrern var inte alldeles okunnig i det ädla spelet han heller, och slutligen påstod sig den ena frun från huvudstaden, änkefru Majken Paranoja, äga vissa insikter på området.

Efter middagen ordnades det därför ett bord i sällskapsrummet, de fyra slogo sig ned och återstoden av pensionatet — teologiestuderanden Rompanheimo med sin hebreiska grammatik i handen — grupperade sig såsom åskådare.

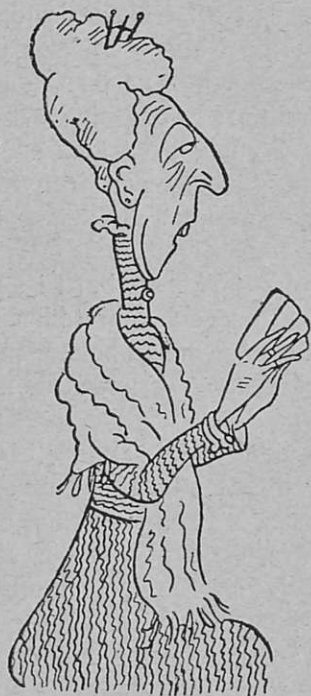
Den tavla de spelande företedde var i sanning i hög grad fängslande, och jag har tillåtit mig att ur minnet avrita de fyra centralfigurerna. Fröken Trampolin själv hade högtidligheten till ära, »stassat upp» sig riktigt ordentligt med »hårklädsel» och annan gammaldags utstyrsel (männe mormödernearv?), och både kaptenen och kamrern hade anlagt eftermiddagsdress.

Det var med andra ord sagt en epokgörande stund i Skogshyddans historia.

— Jag undrar, muvlade redaktör Emanuelsson, i vilken form vi skall få äta upp dethär efteråt. Och han grimaserade illa där han tagit plats bakom kaptenens stol.

Då jag, som sagt, såsom yngre lektor i teckning inte haft råd att utbilda mig till whistspelare, kan jag

omöjliga beskriva spelets gång. Det märktes dock snart att de fyra representerade följande specialiteter: Fröken Trampolin den absoluta passiviteten, kaptenen

— Jag passar, sade fröken Trampolin i oåtkomlig värdighet.

den oerhörda aggressiviteten (parad med grundliga insikter, att döma av de „skällor“ de andra ständigt erhö), kamrern distraktionen och själsfrånvaron, fru Paranoja slutligen den absoluta idiotin.

— Jag passar, sade fröken Trampolin i oåtkomlig värdighet, där hon satt med korten tryckta mot sin släta fasad.

— Ja, va ska man säga med di här kortena, sade kaptenen och beskådade med kännaren-liebhaberns djupa intresse sin „skörd“ av klöver och annat.

Spelet gick ganska bra en stund, men det blåste upp till oväder.

Kaptenen var en av dessa långt ifrån sällsynta spelare, som inte må bra om de inte få gräla och skymfa i kort. Så länge han hade fröken Trampolin till motpart hejdade han sig dock, kanske av aktning för hennes antika

utstyrsel, men så kom han ihop med kamrern, och nu börjades det.

— Varför i helvete trumfar kamrern, jag skall ju kupa ut mina trumfar, för fan!

— Svär inte, kved fröken Trampolin.

— Men han är ju en träbit, han har inte en aning om spelet

— Förlåt, sade kamrern, ni får ursäkta mig, men jag orkar inte följa med. Jag har inte sovit på jag vet inte huru många nätter.

— Varför inte? frågade fröken Trampolin ganska vasst.

— Därför att jag har ett hett och ljusst rum med miljarder av mygg.

— Och därför kan ni inte sova. Jag undrar huru det rum skall vara beskaffat, där ni kan sova.

— Mitt sovrum måste vara mörkt, svalt och myggfritt, svarade kamrern och lät trött sitt bakhuvud sjunka ned, medan ansiktet antog ett uttryck av pinsam meditation.

Sitsen med kamrern klarade sig dock någorlunda, men när kaptenen kom ihop med fru Paranoja inträffade katastrofen.

De hade inte spelat samman mera än två minuter, då kaptenen såg sig föranlåten att bryskt utropa:

Kapten Severus v. Flycht: Ja, vaska man säga me di här kortena?

— Nå men i himmelns namn, fru Paranoja, tänk då litet efter!

— Jag brukar aldrig tänka, svarade fru P. och samlade sina kort, det blir bara värre på det sättet.

Nu var det färdigt.

— Jaså, ni tänker aldrig. Ja det var just det jag tänkte, utbrast kaptenen. Men den som inte kan eller vill tänka, den är en idiot.

Postkamrer Napoleon Maercklin: Mitt sovrums måste vara mörkt, svalt och myggfritt.

Fru Majken Paranoja: Jag brukar aldrig tänka — det blir bara värre på det sättet.

— I så fall är jag väl då en idiot, sade fru Paranoja fredligt och fogligt.

— Och med en idiot spelar jag inte, nästan skrek kaptenen och reste sig, kastade korten på bordet och vandrade ut som om det gällt att marschera på Adrianopel under rysk-turkiska kriget.

Fröken Trampolin reste sig med värdighet.

— Detta var första och sista gången det spelas whist i Skogshyddan. Skogshyddan är fridens och trevnadens boning — varje möjlighet till disharmonier måste omedelbart förintas.

— Hm, hm, ljudet från redaktör Emanuelsson.

KAPITEL V.

En minnesfest, en storstädning och hjärtevarma cykelturer.

Det gick nu några dagar, och vi närmade oss midsommarhelgen.

En morgon, kort före »Johanne», satt fröken Trampolin med större värdighet och avmätt lugn än vanligt vid frukostbordet, och då det knappa målet var »nedgjort» och vi just stodo i beråd att skingra oss, hejdade hon oss med en måttfull, men expressiv gest.

— Förlåt, mina damer och herrar, sade hon med något högtidligt i stämman, men jag ville bedja eder stanna kvar ett ögonblick.

Vi stannade naturligtvis och grubblade över vad anledningen kunde vara till fröken Trampolins avgjort ceremoniösa uppträdande. Var det fråga om några ytterligare reduktioner i livets s. k. nödtorft, eller skulle bannstrålen lysas över redaktör Emanuelsson, som immerfort uppträdde mycket frimodigt och dessutom med en nonchalans gentemot unge Rompanheimo, som harmade denne och djupt kränkte fastern. Men det var alls intet av detta. Såsom läsaren nu strax skall få erfara.

När alla tystnat och intagit en respektfullt väntande hållning — störd endast av Emanuelssons alltid

en smul gäckande min — harskade fröken Trampolin sig, höjde först blicken mot verandans tak och såg därpå rätt framför sig i luften, utan att fixera någon.

— Mina kära vänner, sade hon nu med något solennt över sin vassa röst, det är i dag en minnesdag, på vilken jag vågar rikta mina högtvärderade pensionärers benägna uppmärksamhet.

Det blev ett ögonblicks snarast retorisk paus.

— Det är, fortsatte hon med smått skälvande stämma, i dag nitton år sedan min högtälskade broder, hr Rompanheimos fader, vilken som ni vet var missionär och spridde ordets ljus i det mörkaste Afrika, bland bambuttus, blev... hm... uppäten av sin församling. De närmare omständigheterna vid detta tragiska tillfälle äro icke kända, och det enda jag kunnat göra är att varje år till åminnelse ordna om en liten högtidlighet.

— Så kommer att ske nu på förmiddagen, och jag vill underrätta alla mina kära pensionärer om att envar är välkommen till den enkla minnesfesten. Min brorson kommer att med utgående från Mattei 28, 19 hålla en kort betraktelse, och så skola vi unisont, under ackompagnemang av min kammarorgel, som för ändamålet från mitt rum skall flyttas in i samlings salen, sjunga en med hänsyn till dagens betydelse vald sång. Ceremonien äger rum kl. 2, strax efter förmiddagskaffet, till vilket, i anledning av högtidligheten, kommer att serveras en extra skiva mjukt bröd och en bit kaka.

Så långt fröken Trampolin, som med dessa ord avslutade sitt lilla tal.

Jag har, i min egenskap av yngre lektor i teckning, vant mig vid mycken pietet, och läsaren får därför ur-

säkta mig för min uraktlåtenhet att redogöra för den lilla minnesfesten kl. 2. Däremot vill jag omnämna att pensionärerna samt och synnerligen voro närvarande vid förmiddagskaffet, som verkligen bjöd på den utlovade extra trakteringen. Den ende, som inte syntes till, var unge Rompanheimo, vilken enligt fasterns utsago i hennes rum förberedde sin betraktelse. Då han emellertid ännu då klockan var tio minuter över två icke uppenbarade sig, gläntade fröken Trampolin på dörren till hans »studiekammare».

I fasterns schäslong satt unge Rompanheimo försänkt i djup sömn över sin uppslagna Mattei 28, 19.

Han kom tämligen yrvaken in i samlingssalen, och med den hovsamhet, som hör en yngre lektor i teckning till, underlåter jag att ens försöka ge ett referat av den betraktelse han serverade oss.

Då hade redaktör Emanuelsson redan för en stund sedan rymt fältet.

Han påstod att han nödvändigt måste med posten på eftermiddagen få ett sommarkåseri i väg till sin tidning, Helsingfors Allehanda, som läsaren kanske torde erinra sig.

Vi vänta på kåseriet med en blandning av längtan och skräck. Redaktör Emanuelsson är oerhört populär i hela pensionatet med undantag förstås för fröken Trampolin, Rompanheimo och i viss mån Hilma — men hans djärvhet och ogenerade sätt försätter oss allt emellanåt i bävan.

Huru skulle det gå en yngre lektor i teckning om han bure sig åt på det sättet?!

Han vore förlorad.....

Midsommaren var som sagt i annalkande. Och med den kommo allsköns nya händelser och bekymmer.

För det första ställde Hilma till med midsommarstädning i hela „Skogshyddan“, till skräck och fasa för alla, till och med för Rompanheimo, som blev störd mitt i sin härliga förmiddagslur i soffstolen i samlingsrummet.

Hilma, annars ganska fredlig, for fram som en le-

joninna nu när hon »storstädade». Hon var sublim där hon gnuggade sig fram med uppkavlade kjolar och den lilla miniatyrhårpungen halvvägs i nacken. Jag har sett vackrare syner, men sällan någon såsom estetikerna skulle uttrycka sig, *helare*. Jag kom att tänka på Juhani Ahos berömda Sasu Punanen, som var världsmästare i ett enda: i att bada. Hilma var olympisk etta i golvskurning. Och hon var till den grad gripen av sitt mästerskap att hon förgrep sig t. o. m. på unge Rompanheimo, som hon annars pliktskyldigast höll om ryggen.

Rompanheimo hade som vanligt somnat över sin hebreiska, då ofärden nalkades — i form av Hilma med ämbare, borste och trasa. Hon hade hunnit över större delen av samlingsstugugolvet, som låg där jungfruligt vått och skurdoftande, då Rompanheimo jämte soffstol kommo i »vägen».

Hilma till Rompanheimo: Pastorn ska vakna nu och jänka sej, här ska ja fram!

Hilma såg upp och blev arg.

— Pastorn (hon kallade alltid Rompanheimo pastorn) ska vakna nu och jänka sig, skrek hon. Här ska jag fram.

Rompanheimo upphörde bums att dra timmerstoc-
kar och öppnade sina små ljusblå ögon.

— Att va sa Hilma?

— Att va och att va! Om pastorn int slutar opp med dedär evinnerliga sovandet så blir pastorn aldrig i levande livet nån pastor.

Rompanheimo gittade inte svara. Han tog sin grammatik och slog sig ned i glasverandan, vilken till följd av den ohyggliga hettan och sitt söderläge var outhärdlig för alla andra.

Han satte i med sakta maskin och hade om tio minuter åter försjunkit i Morfei armar, medan Hilma inne i samlingsrummet med ohejdad kraft fullbordade sin gärning.

Midsommarstädningen, som med full fart pågick i tvenne dagar, ingrep djupt i vårt dagliga liv. Jag, som alltid uppträdde hovsamt och tillbakadraget — såsom det anstår en fattig yngre lektor i teckning — jagades den ena morgonen kl. halv sex ur min säng. Hilma skulle — det hade hon oåterkalleligen beslutit — den morgonen börja sitt stora verk med skurning i mitt rum.

Det värsta var emellertid att vi knappast fingo någon mat. Annars brukar man ju få köttstuvning under skurningstider, men Hilma gav en blank f-n i all matlagning, och vad fröken Trampolin åstadkom i köket hade knappast mättat en familj av kanariefåglar.

Vid frukosten andra dagen höll det på att bli en katastrof.

Redaktör Emanuelsson överfor med bister min det småplock, som fröken Trampolin bringade på bordet.

— Hör nu, fröken Trampolin, sade han med gravlik stämman, när tänker ni skicka bud på dödgravarn?

Fröken Trampolin blev grågedelin i ansiktet.

— Ni förgår er, redaktör Emanuelsson, väste hon fram, vad menar ni — skicka efter dödgravarn!

— Ja, just det, sade Emanuelsson kallt. Han skall väl för fasan gräva en grav åt oss alla, sedan, när vi dött av svält.

— Herr redaktör... försökte fröken Trampolin få fram.

Men Emanuelsson gav sig inte.

— Ett säger jag dock, tillfogade han med pondus — försök inte ha unge Ronpanheimo att vid graven hålla några betraktelser, för *då*, vet fröken Trampolin vad *då* händer?

Fröken Trampolin var till den grad förhäxad av redaktör Emanuelssons hemska allvar att hon nästan automatiskt utbrast i ett:

— Vad, vad är det som skulle hända?

— Jo, sade Emanuelsson, vi skulle alla, alla på en gång, märk det fröken Trampolin, vända oss i vår grav!

Jag måste tyvärr överhoppa återstoden av replikväxlingen. Min finkänslighet och framförallt min levnadsställning som yngre lektor i teckning förbjuder mig att upprepa vad redaktör Emanuelsson slutade med. För att dock läsaren skall få en aning om vad som skedde kan jag förråda att redaktörn gjorde några antydningar om att det kunde hända att pensionärerna bleve drivna till att låta unge Rompanheimo... huru

skall jag uttrycka mig? gå samma väg som hans pappa.

Med ett skri av fasa skyndade fröken Trampolin in till sig.

F. d. adjunkten i Kaukanankukko församling Agapetus Justinus Trampolin.

Redaktör Emanuelsson vände sig nu till brorsonen.

— Unge man, sade han, om ert liv är er kärt styr ni om att vi få något annat än det här kanariefågelskrafset till middagen. Om inte så går jag efter middagen till Nisuses och slipar min kniv på deras slipsten.

Sade och borrhade sina ögon i unge Rompanheimo, som blivit askgrå i ansiktet.

Det kom mycket riktigt stora massor gröt och mjölk till middagen, och efter middagen kom det något annat, nämligen helt oförmodat för alla pensionärerna en ännu i livet varande bror till fröken Trampolin, f. d. adjunkten i Kaukanankukko församling, Agapetus Justinus Trampolin.

— Min tvillingsbror, pastor Trampolin, presenterade fröken Trampolin. Och man kunde verkligen se att de voro tvillingar, trots all olikhet.

F. d. komministern var för övrigt ett kuriosum. Han gick alltid i galoscher och hade alltid paraply med sig, ett besynnerligt nödvuxet förhistoriskt paraply. Han talade med en svag, men gäll och pipig stämma och lade sina ord med en viss prästerlig prudentlighet. Han skulle stanna en vecka och bodde tillsammans med sin utmärkte brorson Kullervo i sällskapsrummet.

Redan på midsommaraftonen förkylde emellertid f. d. adjunkten Trampolin sin mage — han satt för länge ute på kvällen — och efter detta ställdes hela pensionatet på dietkur.

— Man kan inte ha Hilma att laga två sorters mat, förklarade fröken Trampolin och tillade att man väl inte fordrade att hon skulle ta livet av sin bror.

— Nej, men av oss kan ni göra't, replikerade Emanuelsson.

Det blev ett rent elände med havregröt och dito välling såsom central och dominerande beståndsdel och med kokt gädda däremellan.

Redaktör Emanuelsson åt aldrig gädda och avskydde havregrynsgrot.

Han led verkligen och uppenbarligen, och med ho-

Fröken Viola Pettersson cyklar
efter mat åt redaktör Emanuelsson.

nom led av fullt och helt och ömt hjärta fröken Viola Pettersson.

Dagen efter midsommar lånade hon av Hilma tvänne små korgar och fäste dem på styrstängan av sin velociped, varpå hon cyklade iväg, och efter inemot tvänne timmar var hon tillbaka, trött och varm, men säll och hänförd.

Hon hade mat med sig åt redaktör Emanuelsson i vardera korgen — bröd och smör, ägg och skinka samt grönsaker. Hon hade i den ohyggliga hettan åkt ända till byn.

Redaktör Emanuelsson tryckte ridderligt hennes hand och åt inte mindre ridderligt upp det mesta av vad hon anskaffat. Hans aptit var gigantisk, och fröken Viola blev först en helt liten smula skrämmd.

Men så såg hon sin väg klar. Hon skulle varje dag cykla till byn. Hon kunde göra vad som helst.

Hennes hjälte fick inte svälta.

Men uppe i Hilmas rum, som apterats till sjukrum, låg f. d. adjunkten Agapetus Justinus Trampolin med sin systems stickade rödrandiga underkjol virad om sin sjuka mage, ovetande och okunnig om den roll hans krankhet kom att spela för ett icke mera ungt, men svärmiskt kvinnohjärta.

KAPITEL VI.

Emanuelssons brev och Rompanheimos „provpredikan“.

Vi komma nu till ett uppträde i pensionatets och Skogshyddans historia, som s. a. s. skakade det skrala huset i dess grundvalar. Den oerhörda effekten kan man bedöma av det faktum, att f. d. adjunkten Agapetus Justinus Trampolin kom ned från övre våningen iklädd sin, eller rättare sagt inlindad i sin systers rödrandiga underkjöl och frågade om den stora dagen nu var nära.

Såsom läsaren av det föregående törhända godhetsfullt torde erinra sig bröt redaktör Emanuelsson upp från hemandakten till åminnelse av det beklagliga tillfälle, då fröken Trampolins broder misisonären blev uppäten av sin församling. Han skulle »laga ihop» något till sitt blad, »Helsingfors Allehanda».

Men vad han lagade! — Hade jag, yngre lektor i teckning, dels kunnat föreställa mig att han var en sådan karrikatyrtecknare (fastän nog hade han fått mycken likhet, det måste jag erkänna), dels att han på ett så upprörande sätt skulle illustrera en stor del av pensionatet, så hade jag tagit hela min yngre lektors-värdighet på mig och bett honom låta bli.

Men nu, nu var det för sent.

En vacker dag när bladet kom, formligen kastade sig redaktör Emanuelsson över det färska »Helsingfors Allehanda», sjönk ned i en stol och brast ut i ett hjärtligt och (det måste jag ju erkänna) ganska oförargligt skratt.

Emanuelsson slukar Helsingfors Allehanda.

Detta skedde mitt i sällskapsrummet, och omedelbart hade han halva pensionatet, inbegripet mig, yngre lektor, omkring sig.

Den förste som fick syn på vad som fanns i tidningen var fröken Trampolin — kanske tack vare sin längd.

— Vad? har redaktören vågat....

Vad hon och strax de andra sågo var en vacker överrubrik »Pensionatet Skogshyddan», och undertill en alldeles dråplig bild av det på sin tid berömda

whistpartiet. Där såg man fröken Trampolin i sin stass från 1860, där såg man den morske kaptenen, där såg man fru Paranoja och slutligen postkamrern Maerkelin med sin lidande profil och sitt nedsjunkna bak-huvud.

Vad fröken Trampolin och de andra sågo i Helsingfors Allehanda.

— Det är skamlöst, det är skandal, dekreterade fröken Trampolin, som alldeles förlorade självbehärsksningen . .

Och den här gången fick hon medhåll. Kaptenen sade att han skulle utmana redaktören på sabel, postkamrern gnällde lidande sin harm och fru Majken Paranoja sade efter alla de andra så mycket hon hann.

Det blev ett oväsen i vilket endast redaktören inte deltog, och ej heller undertecknad yngre lektor i teck-Pensionatet Skogshyddan — 4.

ning; — vad skall smått folk gå med när dylik storm går fram i världen.

Fröken Trampolin:
Ser jag verkligen så där ut!

Bäst det var — det är redan antytt — kom f. d. adjunkten i Kaukanankukko församling Trampolin ned från övre våningen, med sitt praktfulla „skärp“ kring livet.

— Är världens sista dag inne, sporde han med fasa och smärta i stämman.

— För tusan i våld, högg redaktör Emanuelsson nu in, skräm inte livet ur adjunkten. Det sitter nog inte så säkert ändå!

Det hela slutade med att fröken Trampolin och fru Paranoja ledde upp adjunkten till hans, d. v. s. egentligen Hilmas rum, att vi samtliga gingo ut att spatsera och att alla, sedan de läst vad redaktör Emanuelsson skrivit, i alla händelser kände sig smått skamsna. Det var inte så elakt, blott ett litet sommarskämt, med några roliga karikatyrer. Kaptenen, den förste att vilja gripa till vapen, var även den förste att lägga dem ned igen.

— Men, sade fröken Trampolin, fortfarande med stor indignation, kan någon påstå att det där skulle likna mig?

Ingen sade något, inte ens fru Majken Paranoja, som hade börjat smått hålla med fröken Trampolin emedan hon trots sitt hönsförstånd lagt märke till att de, som gnedo fint för »Trampolinskan», i alla händelser i hemlighet förunnades små favörer i matväg. Och

i betraktande av dieten i Pensionatet Skogshyddan var varje munsbit av värde.

Ja, den andra Helsingforsfrun Katri Knoppelin, en rätt yppig, men långtifrån ung dam, slog ifrån sig alla parter med ett: Hela saken angår mig ej.

* * *

Vi komma nu till ett mycket bedrövligt kapitel i teologiestuderanden Rompanheimos historia.

Förhållande var nu det, att kyrkoherden i Pirilä församling skulle resa på bröllop till Kuokkaskenkoski och att hans adjunkt havt olyckan att redan i slutet av juni få — ack så svårt! — en åkomma, som annars brukar härja i augusti och hämta sitt upphov från oförsiktigt ätande av bär och annan jordens frukt.

Det höll på att bli mässfall, rent av.

Något dylikt hade inte hänt i denna Pirilä församling sedan lilla ofreden, och bland de mest uppskade var naturligtvis fröken Agathe Justina Trampolin, som insåg huru hennes käre broder nu kunnat stå till tjänst om hans församling varit litet mera hänsynsfull.

Med detsamma slog nu tanken henne som en blix: Rompanheimos!

Fru Katri Knoppelin:
Hela saken angår mig ej.

R o m p a n h e i m o !

Kullervo Rompanheimo!

Det var ju långtifrån ovanligt att teologiestuderande vid ett eller annat tillfälle predikade och detta borde då gå så mycket lättare för sig om man tog unge Kullervos härstamning i betraktande. Vore det ej en heder för församlingen om missionärsonen stode upp i predikstolen och läte svavel och honung regna ned över sockneborna!

Det dröjde inte en halv timme innan det besynnerliga åkdonet var förspänt och fröken Trampolin, högtidligen uppstassad, på väg till prästgården.

Och allt gick såsom hon ville. Naturligtvis skulle den blivande prästmannen få predika, ja man var ju helt enkelt tacksam för denna räddning, som kom rent av som från skyarna.

Fröken Trampolin for hem, väckte brorsonen, och bad honom med högviktig min stiga in i sitt allra heligaste.

Tio minuter senare kom unge Rompanheimo ut med en min, en sådan löjlig blandning av stolthet och förlägenhet, att redaktör Emanuelsson, som råkade befinna sig i sällskapsrummet, inte kunde låta bli att fråga om han hade fått sig till livs något extra mål mat.

— Långt därifrån, svarade Rompanheimo på finska, jag skall predika nästa söndag i kyrkan. Jag skall stå på en plats dit redaktörn aldrig kommer: i predikstolen.

— Arma församling, se där det enda Emanuelsson gittade säga.

Kom så den stora dagen. Fröken Trampolin och fru Paranoja hade redan i god tid åkt till kyrkan, som var sju kilometer avlägsen, på det att hästen skulle hinna hem och hämta »självaste pastorn».

Han skulle åka ensam; f. d. adjunkten i Kaukanan-kukko församling Trampolin var fortfarande krank, kaptenen gick aldrig i kyrkan, inte för annat än emedan man alltid fick höra så dåliga predikningar, sade han, redaktör Emanuelsson gick ännu mera sällan och hans lilla fröken kunde naturligtvis inte skiljas från honom. Ej heller för de andra passade det, och vad mig angår vågade jag trots min ringa värdighet av yngre lektor i teckning hysa en så låg uppfattning om unge Rompanheimos predikogåvor, att det inte föll mig in att ge mig ut i det intensiva solgasset.

Vi lovade oss alla en riktigt fredlig och angenäm förmiddag.

Och så for unge Kullervo Rompanheimo i det omöjliga åkdonet, iklädd en ännu omöjligare bonjour — eller var det kanske ett försök till prästrock.

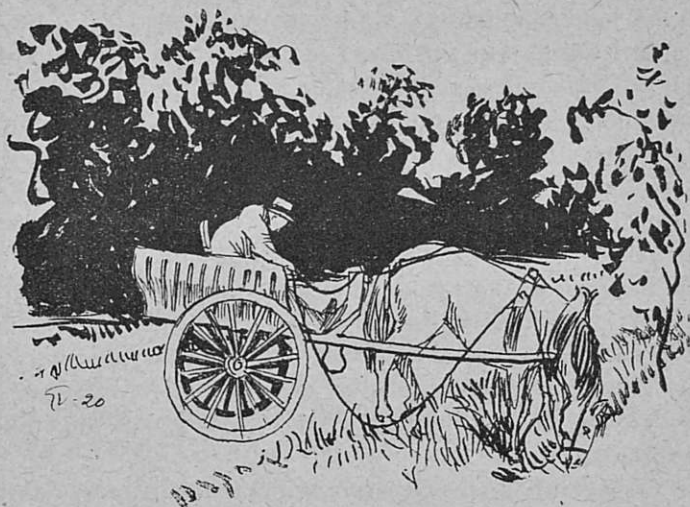
Han kuskade, d. v. s. körde själv, stolt hållande i tömmarna.

Det var ett av hans livs — dittills — största ögonblick, som nalkades.

Fröken Agathe Trampolin, fru Majken Paranoja, hela församlingen, d. v. s. de som voro i kyrkan, och sist och slutligen teologiestuderanden Kullervo Rompanheimo själv hade dock gjort upp hela kalkylen utan att taga en omständighet med i beräkningen: den glödande solen och unge Rompanheimos fruktansvärda och intensiva benägenhet för sömn.

Han hade hunnit fram till en backe ungefär tre ki-

lometer från Pensionatet Skogshyddan, då hästen, såsom bondhästar det bruka, försatte sig i en mycket lantlig och mycket rogivande lunk.

Teologiestuderanden Rompanheimos „prov“-predikan.

Efter en stund sov unge Kullervo Rompanheimo — dagens hjälte — den rättfärdiges sömn, och hästen, som kände att den hade tyglarna fria, passade på att nafsas åt sig litet friskt gräs från väggkanten. Efter en halv minut var den mitt uppe i betet, allt under det att f. d. blivande provpredikanten Kullervo Rompanheimo drog timmerstockar så att hela landets träförädling kunnat råka i extas.

I kyrkan väntade man med andakt, inte minst fröken Trampolin, vilken i anseende till släktskapen intagit ett synnerligen bemärkt rum, med fru Paranoja bredvid sig. Alla förberedde sig på något ovanligt —

det var ju i alla händelser intressant att få höra en dylik ungdom.

Något ovanligt inträffade ju även. Det blev ingen predikan av.

Det kom ingen präst.

Det gick en kvart, tjugo minuter, en halv timme. Då insåg man att något inträffat. Hade den unge predikanten insjuknat?

Vem kunde veta.

I alla händelser måste predikan inställas, man sjöng en psalm och skingrade sig.

Fröken Trampolin fick plats i en kärra, som skulle åt samma håll som hon.

Hon fann sin käre brorson.

Om de närmare omständigheterna vid sammanträffandet vägrade hon emellertid bestämt att ge besked.

Och vad Kullervo Rompanheimo angick höll han sig osynlig.

Vore jag inte en beskedlig yngre lektor i teckning skulle jag uttala förmodan att han tog sig en lur på fasterns schäslong.

KAPITEL VII.

Stora händelser i pensionatet. Rompanheimo förevidgad.

I dag skriver jag, fattig yngre lektor i teckning, den 29 juni.

Det vill säga: jag skriver verkligen, ty jag hör till den gamla sort, som för dagbok. Det har jag gjort alltsedan skoltiden, och jag fortsätter med det — i trots av att pappret blivit så oerhört dyrt och även priset på bläck och pennor stigit på ett sätt, som man beslutat tillämpa utan varje hänsyn till en yngre lektor i teckning, som för dagbok. Där de stora gå fram får småttfolk finna sig i att bli ignorerade. Detta har jag ock mången gång, nästan på varje sida, ansett mig ha skäl att annotera i min dagbok.

Emellertid ha vi sparvar också någongång möjlighet att förbättra våra utsikter —. Jag har beträffande just dessa mina kära anteckningar rörande en fattig yngre lektors ganska enformiga, men i alla händelser för honom själv i viss mån intressanta liv, funnit en utväg, som nyss lyckligen fört mig förbi alla pappersförhöjningars blindskär. Jag använder numera för denna dagbok mina elevers dåliga teckningar, d. v. s. baksidan av dem. Det blir visserligen en ganska originell dagbok med levnadsanteckningar på ena sidan

och dåliga teckningar på den andra — men nöden har ingen lag. Och för övrigt kunna ju dessa dåliga teckningar, om de nå en eftervärlds kritik, i sin mån bestyrka huru hopplöst det är att vara yngre lektor i teckning. Den bästa elev jag hittills haft begagnade för ett par år sedan sin uppnådda färdighet för att skriva falska namn på växlar, och min sämsta elev är för närvarande den ledande anden och penseln i den nya konstnärgruppen »Quadruman», som består av fyra medlemmar och som på våren hade en av pressen livligt uppmärksammas vansinnig exposition, »De fullkomligt oberoendes salong». Där fanns en av »det gryende humoristiska geniet» — såsom det stod i en avisa — Hämäränpoika målad tavla, föreställande »ko i äppelträd, med svansen plockande äppel», som flere dagar utgjorde samtalsämnet i det verkligt konstnärliga Helsingfors.

Men, förlåt, nu hänförde mig mina yrkesbetraktelser alldeles från ämnet. Alltså: i dag skriver jag den 29:de juni. Då man som känt på knogarna och deras mellanrum kan räkna ut att juni har trettio dagar, vore det sålunda för mig att resa i morgon eller senast i övermorgon bitti.

Vid frukosten hände emellertid något märkvärdigt.

Fröken Trampolin var icke sig själv denna dag, och inte heller maten. Så mycket att äta hade vi knappast sett under hela månaden — med undantag för den berömda köttbullsgången — och över fröken Trampolins benknotor och snabel låg något försynt, ja nästan blitt. Vår häpnad ökades då mitt under frukosten bars in tvenne (säger 2!) kannor mjölk och fröken Trampolin

vänligt frågade om det inte fanns någon som ville ha ett glas till.

— Va fan ska nu hända? viskade redaktör Emanuelsson och gav fröken Viola Pettersson en blick, som gick raka vägen till hennes skälvande ungmöjhjärta.

Och det hände något. D. v. s.: det hände mycket. Först ett och så ett annat.

När alla hade slutat att äta — mjölkkannorna voro tömda till sista droppen, det kan ni lita på — steg fröken Trampolin upp, harskade sig i sin oändliga hals och sade:

— Mina ärade pensionärer, jag har i dag något att meddela er. Saken är den att... hm... vi ha ju trivts mycket väl tillsammans (hostning av redaktör Emanuelsson) och det skulle för mig kännas tungt, ja mycket tungt, att skiljas från mina kära pensionärer.

Paus. Varpå hon fortsatte:

— De flesta av er skola ju enligt vad jag förstår flytta nu vid månadens utgång. Emellertid har jag... hm... för att icke för dem av er, som möjligen ville stanna kvar ett stycke in i juli, försvåra detta, ännu ej hyrt ut något av rummen. Den som vill kan därför behålla sin plats i pensionatet och tillbringa ännu någon tid i vår kära skogshydd.

Ny paus. Varpå:

— Dessutom har jag för att bevisa hur gärna jag såge att mina kära pensionärer ännu någon tid profiterade av det hälsosamma livet här beslutat från den första juli genomföra en betydande sänkning av pensionsavgifterna, i det att efter den dagen alla räkningsars belopp minskas med två procent. Och denna stora nedprutning kommer ingalunda att leda till någon

minskning i vad som bjudes eder — tvärtom har jag beslutat utvidga det så att säga kulinariska programmet med en bit socker extra till té och kaffe samt regelbundet två skivor ost för envar till kvällsvarden. Jag förbehåller mig dessutom att få till förmiddagskaffet på sön- och helgdagar servera mina pensionärer enkom för tillfället bakad kaka

Fröken Trampolin slutade, helt andfådd efter det långa och innehållsrika talet.

Det blev en tystnad så djup i den stekheta verandan, att den endast stördes av de 4711 elaka flugornas surr. Man såg på varandra och fröken Viola Pettersson såg på redaktör Emanuelsson.

Och hon såg rätt. Emanuelsson reste sig i hela sin korpulenta längd.

— Två procent, tre små bitar socker, två tunna skivor ost, för det säljer åtminstone inte jag min själ. Jag åtminstone reser min väg på utsatt dag!

— Och jag med, sade fröken Viola Pettersson med hänförelse.

— Jag måste till min tjänst, utlät sig fru Katri Knoppelin, och hennes kära syster, fru Majken Paranoja, som alltid säger efter, meddelade att hon gjorde detsamma. Kaptenen skulle till en gammal bataljonskamrat under resten av sommaren, den andra Åbofröken hade sitt kontor, jag yngre lektor i teckning . . .

Det har aldrig tidigare fallit mig in att uppträda offentligt.

Därtill har jag alltför väl känt blygsamheten av min ställning, men nu steg jag upp.

— Fröken Trampolin, sade jag med lätt vibrerande röst, inte heller jag kan stanna. Jag har inte råd till

det och dessutom har jag magrat så att jag, om detta fortgår, ännu mera än förut skulle bli föremål för drift från mina elevs sida. Jag är visserligen blott en fattig yngre lektor i teckning, men även han får ha sin stolthet. Jag reser på utsatt dag!

Fröken Trampolin hade blivit askgrå under detta bombardemang av »nej» till hennes generösa erbjudande. Men med ens blixtrade det till i hennes ögon, näsan höjde sig märkbart, och hon bröt ut:

— Det är dendär, sade hon och sträckte sin fruktansvärt magra arm mot redaktör Emanuelsson, det är dendär som är felet till alltsammans. Det är han som gjort upp er alla mot mig. Ha ni inte fått mat?! Tror ni att jag blivit fet på den här affären? (redaktör Emanuelsson ganska högt: Inte fet, ty det ser vi gånås så visst, men säkert rik!). Va' sa' han, den oförskämda människan? Det är hans gemena artikel i Helsingfors Allehanda som skrämt bort alla från mitt pensionat. Jag har inte ett rum uthyrt från första juli. Och det är hans fel. Han är den gemenaste människa jag någonsin träffat. Han har tagit brödet ur munnen på mig. (Emanuelsson: Inte köttbullarna i alla fall!) Och skandaliserat min brorson Rompanheimo, vars far dog för vår kristna tro.

Fröken Trampolin brast ut i gråt — var det kunde komma tårar ifrån denna levande öken förstår jag ej — och skyndade in i sitt rum.

Kullervo Rompanheimo var fullkomligt vaken. Och han talade.

— Tämä on hävytöntä! sade han och marscherade upp till farbrodern f. d. adjunkten i Kaukanankukko församling, vars mage fortfarande krånglade, men vars

ande möjligen kunde stå system och brorsonen bi i deras brydsamma läge.

— Mitt herrskap, sade redaktör Emanuelsson, som fortfarande stod, jag föreslår att vi samtliga vandra ett stycke åt Nisuses till och hålla konferens.

*

Konferensen »ett stycke åt Nisuses till» — parcellägar Nisunen är en kombination av timmerman, smed, glasmästare och fyllbullt — gav ett fullkomligt enhetligt resultat: hela pensionatet skulle flytta, resa sin väg. Somliga — de flesta redan den sista, återstoden den första juli med morgontåget. »Skogshyddan» skulle befolkas blott av fröken Trampolin, teologiestuderanden Rompanheimo och Hilma, ty även f. d. adjunkten i Kaukanankukko församling Agapetus Justinus Trampolin »lyfte på vingen», om man nu får använda ett dylikt uttryck om en dylik mänsklig företeelse. Fröken Trampolin hade återfått sin rödrandiga underkjol, och adjunkten-tvillingsbrodern skulle resa samma eftermiddag.

Redaktör Emanuelsson myste av belåtenhet över situationens utveckling — det skulle statueras ett exempel! Andra svältutfodrings-pensionat till skräck och varnagel!

Fröken Viola Pettersson sam i sällhet, varpå hon cyklade iväg till byn efter sin hjältes vanliga dagsran-son. Aldrig har så mycken kärlek från en kvinnas sida kombinerats med så många korgar...

Emellertid hade redaktör Emanuelsson till allmän hugsvalelse utlovat åt oss ett frispektakel till efter-

middagen — han skulle pro primo resonnera teologi med unge Rompanheimo, pro secundo få honom att somna i trädgårdsgungan och pro tertio fotografera den snarkande kroppshyddan.

— Det är jag, sade Emanuelsson med överdrivet stark pondus skyldig mig själv — och eftervärlden.

Efter middagen, vid vilken fröken Trampolin satt såsom en i förbittrad oåtkomlighet ihjälfrusen spik (förlåt att jag såsom yngre lektor i teckning vågar använda en dylik vågad bild, men maten till middagen var en sådan blandning av ingenting och uselhet, och jag skulle riskera snart sagt vad som helst för att skandalisera fröken Trampolin, som nu, då allt hopp var ute, synbarligen tänkte ge oss så gott som intet att äta de två sista dagarna), efter middagen gick redaktör Emanuelsson, som i förbigående sagt tidigare givit oss alla en vink om att samlas uppe i kaptenens rum, som hade sitt fönster vettande mot trädgårdsgungan, gick alltså redaktör Emanuelsson med oförställd vänlighet fram till teologiestuderanden Rompanheimo och sade, smått klappande honom på axeln:

— Hör nu herr Rompanheimo, inte skulle ni såsom teolog (Rompanheimos drag lystes upp av en stilla, fet förnöjelse vid ordet »teolog») vilja stå mig bi med ett par upplysningar. Ni vet ju att vi tidningsmän veta allt och veta intet, men i regel är den teologiska vetenskapen oss tämligen främmande.

— Natyrlittvis, natyrlittvis, svarade Rompanheimo ytterst beredvilligt — och på svenska! — natyrlittvis, om jag nu kan. Redaktören ska veta att hittills inte ja ha läst jysst någo annat än hepreiska krammatiken. Utom pipeln å katekeesi, tietysti.

— Nå, så gå vi då. Vi kan ju sätta oss i trädgårdsgungan, där få vi resonnera i fred. Jag skall bära sticka mig upp på mitt rum som hastigast.

Fem minuter senare voro de två herrarna lyckligen installerade i trädgårdsgungan, medan vi åter samlats uppe i kaptenens rum vid det öppna, mot gungan vetande fönstret.

— Det är just om bibeln det är fråga, om gamla testamentet. Det vill säga om syndafallet. Såsom hr Rompanheimo minnes var det strängeligen förbjudet att ta och äta av frukten på det där äppelträdet ni vet, kunskapens träd på gott och ont.

— Kyllä, kyllä, sade Rompanheimo, som synbarligen kände sig hemma på området.

— Jo men, fortsatte Emanuelsson, nu tog Eva ett äpple från trädet, åt själv och narrade Adam att även äta, vilket var mot förbudet. Ty man fick ju inte ta från trädet. Men, hr Rompanheimo, om där råkat under trädet ligga något äpple som blåst ned, hade Eva och Adam då gjort syndafallet om de ätit av äpplet?

Rompanheimo såg djupt fundersam ut.

— Det är en hårt svår sak att pehantla. Men nog ja meinar att Aatami å Eeva port vara utan att äta. Det var vörpjuten fruckt.

— Visserligen. Men de skulle ej ha tagit frukten från kunskapens träd på gott och ont, och det var ju det, som var förbjudet. Och dessutom — huru kunde de säkert veta att ett äpple, som låg på marken, var just från det trädet? Det kunde ju ha trillat dit från något annat träd?

Rompanheimos anlete lade sig i ytterst tankfulla veck.

— Redaktörn kan råka så att man plir yr i huvudet. Men varför råkar redaktörn?

— Jo, bara därför att om Adam och Eva ätit ett dylikt nedblåst äpple utan att veta att det var synd hade de fått sina ögon öppnade och lärt sig allt av kunskapens träd på gott och ont utan att synden kommit i världen. Och då skulle exempelvis vi här, hr Rompanheimo själv och fröken Trampolin och fru Paranoja och alla de andra och jag gå nakna omkring i paradiset. För att inte tala om Hilma...

— Yss, så redaktörn talar oanstäntigt.

— Och hr Rompanheimo skulle inte behöva läsa sin hebreiska grammatik. Ingen skulle hittat på att bygga något Babelstorn, och så skulle vi alla tala samma språk.

Rompanheimos tanke svindlade synbarligen inför alla de perspektiv Emanuelssons resonnemang upprullade.

— Då, sade han plötsligt med en ljusnande uppsyn, skulle också min pappa leva, för int åt väl nån opp den antra i paratiset.

— Säkerligen inte, sade Emanuelsson uppmuntrande. Men nu skall jag be att få fråga hr Rompanheimo vad ni menar om den här artikeln av professor G. G. Risgren i Hufvudstadsbladet om statskyrkans ställning i vår tid. Jag får väl läsa?

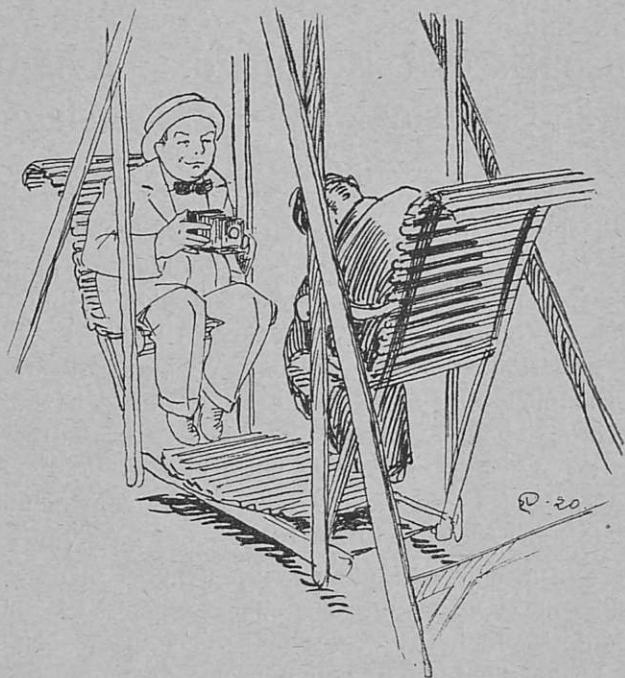
Rompanheimo nickade.

När Emanuelsson läst en kvart spalt nickade han ännu mera, och när redaktörn kommit ned emot slutet av spalten sov Rompanheimo djupt och skönt. Huvudet hade sjunkit ned, och ända upp till oss nådde tyd-

ligt ljudet av hans starka och regelbundna snarkningar.

Emanuelsson stack tidningen i fickan och mobiliserade sin kamera.

En minut därpå var Rompanheimo förevigad.

En minut därpå var Rompanheimo förevigad.

KAPITELL VIII.

Emanuelssons sista bragd. — Avfärden från Skogshyddan — ett storslaget skådespel.

Vi slutade föregående kapitel i ett lyckligt ögonblick för hela pensionatet Skogshyddan — möjligen dock fröken Agatha Trampolin och pigan Hilma undantagna (om de nu inte just tjuvåto i köket) —, teologiestuderanden Kullervo Rompanheimo sov, redaktör Emanuelsson fick sin onda vilja fram och »knäpp-te» Rompanheimo, skönt snarkande i trädgårdsgungan, och vi andra samtliga sutto eller stodo såsom åskådare på främsta parkett i kaptenens rum och voro hörande och seende vittnen till allt det passerade.

Kvällsvarden var inte lika muntrande. Korv- och ostskivorna voro tunna som silkespapper, sockerbitarna hade krympt, téet var tunnare och ljusare och fröken Trampolin tunnare och mörkare än någonsin. De enda som kunde taga denna miniatyrutfordring med lugn voro Rompanheimo, som säkert hade något att påräkna i köket, och redaktör Emanuelsson, vars privata »skaffning» vi alla och icke minst fröken Viola Pettersson väl kände till. Jag yngre lektor i teckning kände mig till den grad utsvulten, att jag höll på att

få tårar i ögonen. Men på sin vassa ända satt fröken Trampolin och såg ut som om hon sväljt en spik — något som hon dock i betraktande av spikens dyrhet nu för tiden aldrig skulle göra. Den enda hon bevärdigade med en blick var brorsonen Kullervo, som såg helt förnöjd ut efter sin grundliga eftermiddagslur i trädgårdsgungan.

Min mage skrek och mitt hjärta sved, och det var inte utan att jag avundades den präktige Emanuelsen hans snälla Viola Pettersson. Men intet tjusar en yngre lektor i teckning till några Violor Pettersson. En yngre lektor i teckning är egentligen könlös, d. v. s. han har inte råd att ha något, och andra kunna ej hos honom upptäcka att han är man.

Det är inte roligt att vara yngre lektor i teckning och det är inte roligt att vara fattig. Man får bara gå ur vägen och se på huru andra ha det bra. Utom då man får en spark, vilket hände mig en gång då jag skulle straffa en uppstudsigt yngling, som mitt under timmen kastade tuggummi uppåt katedern.

— Du får gå ställa dig i knuten och har en timmes kvarsittning efter klockan tre, sade jag i rättvis harm.

— Inte skall magistern straffa mig, sade slyngeln, för då berättar jag åt pappa.

Och han fick förlåtelse. Ty saken är den att hans pappa i tiden lånade mig 500 kronor för en studieresa till Stockholm. Och av dem har jag under alla dessa år inte kunnat betala av mera än 125. Och med kursen nuförtiden — jag kommer att gå i graven med den skulden!

Yngre lektorer i teckning beteckna egentligen något, som inte borde finnas till. Vi äro ett av utveck-

lingens misstag. Ty äger en yngre lektor i teckning inte förmögenhet svälter han ihjäl, och äger han förmögenhet fortfar han inte en dag att vara yngre lektor i teckning.

För mig finnas dessutom inga förhoppningar om arv, ty min far var timlärare i kalligrafi (därav mina olyckliga anlag!) och min mor drar sig fram med hålsömna och annat handarbete. Det enda handarbete som nuförtiden lönar sig är kroppsarbete.

Läsaren må förlåta mig dessa sorgliga reflexioner, de göras den sista kvällen på baksidan av en fruktansvärt vanställd Minerva, ritad av en av skolans fyra baroner. Vad gör det honom — han får ett stort arv och kan ge en god dag i alla Minervor. Och kan hålla sig till Bacchus och Venus.

— — —

Onsdagen den 30 begynte utrymningen av pensionatet. Redan på förmiddagen foro postkamrern och den ena Åbo-fröken. Egentligen hade fröken Viola Pettersson bort fara med, men hon hade gjort upp med kamraten om några dagars extra förlängning av tjänstledigheten — hon skulle, den hyggliga damen, arbeta på övertid för att ge Viola Pettersson den möjlighet hon längtade efter.

Behöver jag säga vad det var: att få fara tillsammans med redaktör Emanuelsson på ett par dagar till Helsingfors. — Ni skall, sade redaktör Emanuelsson med värme till Viola Pettersson, tammetusan i huvudstaden bjudas på en supé, som inte liknar fröken Trampolins uthungringstillställningar.

Och egentligen var det rättvist — när man betän-

ker de många mil fröken Viola Pettersson cyklat för att hämta mat åt den alltid hungrige redaktören.

På eftermiddagen avgick den verkliga kavalkaden: kaptenen von Flycht, fru Paranoja och hennes kära syster fru Katri Knoppelin.

Deras avfärd var en syn för gudar, men åsågs, utom av mig, anspråkslös yngre lektor i teckning, blott av fröken Trampolin, redaktör Emanuelsson, fröken Viola Pettersson och pigan Hilma. Rompanheimo hade laga förfall — han sov middag i sin vanliga sköna stol.

Majestätiskt steg förra kaptenen vid finska militären von Flycht upp och grep i tyglarna. Bredvid honom placerade sig praktfullt fru Majken Paranoja, medan baksätet fick räcka till för systemen Katri och skjutsgossen.

Fröken Trampolin beskådade tillrustningarna, men ej ett ord kom över hennes hopknipna, förtorkade läppar.

Vilka tankar som gingo genom hennes snikna hjärna vet ju ingen, men jag yngre lektor i teckning tänker mig att hon tänkte att där far nu den sköna kovan.

— Farväl och tack för maten, kommenderade kaptenen, klatschade till hästen med tömmarna och fick den till en stilla lunk.

Så voro de borta.

Det låg något vemodfullt över vår kvällsvard denna Skogshyddans tack- och avskedsafton. Det var icke blott i anledning av fröken Trampolins sista försök att systematiskt sköta om en allmän avmagringskur — ack, vilken föreståndarinna hon varit för fångelser och spinnhus i gamla tider! — utan även, och

huvudsakligast emedan vår skara var reducerad och vi sutto så »glesa» vid bordet. Det hela var magrare än någonsin, och det föreföll rent av såsom om även fröken Trampolin krympt ihop under intrycket av den stora decimeringen i skaran av hennes »kära pensionärer».

Redaktör Emanuelsson — vilken härlig man, det tycka också andra än fröken Viola Pettersson — räddade emellertid som vanligt situationen. Och vi fingo uppleva en sista — nej förlåt nästsista, ty den sista kom vid själva avfärden följande morgon, storslagen och dramatisk scen.

Då det ytterst blont halmgula teet hade langats ut, tog redaktör Emanuelsson ur sin ficka ett blad papper av ett slag, som jag inte kan djärvas nämna vid dess rätta namn — den sorten lär särskilt fabriceras på Mänttä bruk — tog han alltså ett dylikt medelstort blad, nedlade det med stor högtidlighet på bordet framför sig, lyfte med utsökt försiktighet från sin assiätt de otroligt tunna korv- och ostskivorna och lade dem varligt ned på papperet. Varpå han med solennt allvar prudentligt vek ihop det hela till ett litet — mycket litet, det vågar jag försäkra — paket.

Vi hade alla med utomordentligt intresse och otrolig nyfikenhet — men med olika känslor — följt den dramatiska proceduren. Fröken Viola Pettersson väntade hänryckt på upplösningen, jag förutsåg med den lilla skräck, som hör hjärtat hos en yngre lektor i teckning till, ett uppträde, Rompanheimo stirrade med en viss slö förundran på spektaklet och fröken Trampolin . . .

Hon måtte ha nedärvd från någon mager förfader

eller moder på 1700-talet en viss clairvoyance, ty hon stirrade på Emanuelssons förehavanden med ett nästan förstenat uttryck. Ögonen föreföllo att, mera än vanligt, tränga ur sina hålor, och de tunna läpparna arbetade i krampaktiga ryckningar för att forma några ord.

— Vad, vad gör redaktörn, vad tillåter ni er? fick hon slutligen fram. Svara mig, låt bli med detdär!

— Vad jag gör, svarade Emanuelsson lugnt, jo jag gör mig en liten souvenir från min vistelse på »Pensionatet Skogshyddan». Och dessutom samlar jag föremål till något museum.

— Tig, människa, skrek nu fröken Trampolin, och ge hit detdär. Ni har ingen rätt att föra bort min mat.

— Er mat. Nej för all del, det är ju min mat. Min dyrt köpta lilla mat. Och den tar jag med mig.

Sade och stack ledigt det lilla paketet i vänstra barmfickan.

— Det tillåter jag aldrig. Vad tänker ni göra med det, gemena människa, skrek nu fröken Trampolin, utom sig av harm och oro.

— Tillåter inte... replikerade Emanuelsson. Kan det inte vara fröken Trampolin innerligt likgiltigt om jag bär bort detdär krafset i min tomma mage eller vid mitt fulla hjärta (en sidoblick på fröken Viola Petersson förfullständigade dessa sista ord). Och vad jag tänker göra med det. Jo, för det första tänker jag fotografera det i naturlig storlek, eller kanske borde jag säga litenhet, och så tänker jag skänka det till något museum. Möjligen såsom stilleben till Ateneums miniatyrsamlingar eller till statens historiska museum.

eller möjligen kommer jag i höst att hyra ut det till Hippodrom-cirkus såsom extra attraktionsnummer!!!

Under redaktörens explikation hade på mitten av fröken Trampolins gulvita kinder uppstått tvänne små, gredelinröda fläckar. Hon hade fått nog, hon var slut. Med airen av ett dödligt sårat djur steg hon upp och gick, med ett sista svagt försök att lyfta på sin historiska snabel, ut från verandan.

Rompanheimo, som uppenbarligen inte fullt förstått redaktör Emanuelssons utläggning, ansåg sig böra följa fasterns exempel och marscherade ut, även han.

Vi tre, pensionatet Skogshyddans sista pensionärer, blevo för oss själva.

— Nå, sade Emanuelsson, nu ha vi bräckt häxan ordentligt. Och nu frågar jag fröken Viola om det möjligen finnes något i hennes korgar?

Lätt som fågel i maj flög Viola upp från sin stol och var inom två minuter tillbaka med sina korgar. Vad som i vanliga fall räckt till för Emanuelsson ensam var ju inte så mycket för oss tre, men vi delade med gott hjärta vad som bestods våra tomma magar, och så blev den sista kvällen på Skogshyddan dock till en liten avskeds- och festsupé.

Första juli grydde klar och varm — avresans dag. Vi voro alla tidigt i rörelse för att packa in vårt resgods — kappsäckarna och fröken Viola Petterssons numera historiskt märkliga cykel skulle nämligen pr . arbetskärra tidigare forslas till Pirilä station. Pensio-

natets tre s. a. s. ordinarie inbyggare syntes emellertid icke eller knappast till. Fröken Agathe Trampolin dolde sig i utmärklad och högdragen förnämhet i sitt rum, Rompanheimo snarkade gott i sällskapsrummet, och vad pigan Hilma angår retade hon oss verkligen genom att nu i det sista visa en skandallös brist på tjänstaktighet. För det mesta höll hon till uppe i sitt rum, sysselsatt med Gud vete vad. Men även förklaringen på det skulle komma.

Omsider, strax efter nio, körde pensionatets berömda »landå», kuskad av den icke mindre ryktbara skjutsgossen fram till grinden.

I det avgörande ögonblicket öppnades dörren till fröken Trampolins rum och hennes nåd steg ut med något av verklig grandezza över sitt skelett.

— Jag har kommit för att säga mina pensionärer farväl, yttrade hon, med avmätt värdighet, och jag skall följa er till grinden.

Så stego vi då ut och vandrade ned till det sköna fordonet med vårt lilla handgepäck. Redaktör Emanuelsson tryckte fröken Trampolins hand och steg upp. Han var synbarligen besluten att själv köra och placerade sig till höger på framsätet — vilket hade till omedelbar påföljd att fröken Viola Pettersson, efter en hastig avskedsknix för fröken Trampolin, elva sekunder därpå satt bredvid honom. För jämviktens skull placerade jag min kroppshydd, vilken säkerligen dock ej vägde mycket mera än skjutsgossen, till vänster på baksätet, och skjutsgossen skulle just klättra upp till den fjärde platsen, då...

Då...

då det märkliga hände!

Ut ur Skogshyddan och ned till grinden kom ett det besynnerligaste par: pigan Hilma, till oigenkännlighet uppstassad och utpyntad — endast ansiktet hade hon inte kunnat nämnvärt ändra — med inte vidare milt våld dragande den tämligen nödtorftigt morgonpåklädde Rompanheimo med sig. Under mitt enkla liv har jag aldrig sett något på samma gång mera dramatiskt och groteskt. Fröken Trampolin, nästan mållös av häpnad utropade: — Hilma, Hilma, vad i himmelens namn skall det betyda?

— Joo että minä ja lyttar: te sku sytton pli kvar på pensionaatti samman me Rampolinskan å tentär (gest åt Romparheimo). Å mä halva lön, som röken sa ikår. Nä-ä, ja far mä herrskapena, å te ä totta te!

Detta citat återger endast ofullständigt vad Hilma sade. — Det vällde en underlig ordström av blandad finsk-svenska över hennes läppar. Och hon tillfogade dessutom att hon med våld dragit Rompanheimo ur sängen och fått honom att ta kläder på sig: „Han sku vör perkele sanoa ajöö åt herrskapena, te svine!“

En storartad tablå i den härliga julimorgonen. Finns det intet filmbolag som kunde spela in »Pensionatet Skogshyddan» — där vore otroligt många praktfulla scener att återge?

Fröken Trampolin hade inte krafter att säga något, och Rompanheimo var alltför yrvaken för att riktigt

Hilma åt Rompanheimo:
Han ska vör perkele sanoa
ajöö åt herrskapena, te
svine!

fatta vad som skedde. Emanuelsson hade naturligtvis ogement roligt, fröken Viola Pettersson såg på honom för att få klart för sig vad hon skulle mena och jag, jag förhöll mig enligt min ställning avvaktande. Den enda som var riktigt aktiv, det var Hilma.

Avskedets stund: Emanuelsson, Viola Pettersson, författaren och Hilma lämna Pensionatet Skogshyddan.

— Låt bli att gå upp i kärran, sade hon på finska åt skjutsgossen. Här är det jag, som åker. Du får gå genom skogen till stationen, vi binder hästen där. Det lata kräket står nog stilla.

Och innan vi och speciellt jag visste huru det tillgått satt Hilma med sitt knyte på baksätet bredvid mig, andfådd och strålande glad.

— Nu kan redactörn söra, sade hon vänligt till Emanuelsson.

Ja, vad var där annat att göra än att »söra».

Emanuelsson, som aldrig tappar koncepterna, lyfte artigt på hatten.

— Adjö, fröken Trampolin, sade han med pondus, och tack för dessa sköna tider i »Pensionatet Svälthyddan». (Jag anser mig böra antyda att han var elak nog att särskilt betona beståndsdelen »*svält*»).

Hästräket satte av i mild lunk, vid grinden stodo fröken Agathe Justina Trampolin och teologiestuderanden Kullervo Rompanheimo, den ena förbenad och förstenad, den andre småningom vaken och inne i saken.

Pensionatets Skogshyddans saga var för den gången all.

Slutet.

Var vår sortie från pensionatet »Svälthyddan» tack vare Emanuelsson elaka avskedsreplik i viss mån storartad så kan man inte säga något dylikt, inte gärna, om vår färd till Pirilä station. Det eländiga åkdonet var fruktansvärt tungt lastat — i första backe bytte för övrigt Hilma och jag plats, ty Hilma väger åtminstone 20 kilo mera än jag — det är fetare nuförtiden att vara ensam-jungfru än yngre lektor i teckning! — och Emanuelsson må ha vilka stora egenskaper som helst; köra eller »söra», som Hilma sade, hör inte till hans specialiteter. Åtminstone inte hästar av den här kategorin. Dessutom hade herrskapet där framme otroligt mycket att resonera om, så att Hilma och jag voro lämnade så där tämligen åt varandra.

Hilma öppnade sitt hjärta för mig och berättade rent av otroliga saker från Skogshyddan, om fröken Trampolins snålhet, om teologiestuderanden Rompanheimos närgångenhet och mycket annat därtill. Vore jag inte en fattig yngre lektor i teckning utan en modärn författare kunde jag gå i detaljer, men såsom det nu är ställt håller jag mig stilla på mattan.

— Nå men tycker inte Hilma om hr Rompanheimo då, riskerade jag fråga.

— Tycka om en såndärn, svarade Hilma på finska. Som aldrig blir nånting. Han sover ju halva dan. Visst lova han mej att vi sku gifta oss när han ble färdig, men inte blir en sån som han nånsin färdig. Så att nu fick han sucka efter mej förgäves, resolverade Hilma med en självbelåten nick.

Slutligen nådde vi efter otroliga skakningar Pirilä station. Hilma band mycket riktigt hästen vid staketet, och så gingo vi in för att köpa biljetter — det fattades blott några minuter innan tåget skulle komma.

Emanuelsson köpte naturligtvis andra klass.

— Jag brukar alltid åka på tredje klass, sade Viola Pettersson blygt.

— Men inte den här gången, resolverade Emanuelsson raskt och köpte tvenne andra klass biljetter, en åt sig och en åt Viola Pettersson.

Vad Hilma och mig angår så åkte vi självfallet på tredje klass — möjligen skulle hon haft råd att betala tillskott för oss båda till andra. Men vad hade vi gjort där — jag kunde inte dölja för mig att där måtte ha inträffat något mellan Emanuelsson och Viola Pettersson, och vad skulle då jag, yngre lektor i teckning, göra där i deras sällskap. Stort och mäktigt folk kan tillåta sig att störa andra, men det går inte för en yngre lektor i teckning, som får vara aktsam om sina medmänniskor och inte tänka på sig själv.

Det blev en lång resa, men slutligen rullade dock tåget kl. 5 minuter över 9 på aftonen in på huvudstadens stora och fina bangård. Vi sade alla varandra ett hastigt farväl, och så begav sig envar till sig.

2 juli.

Helsingfors!

Jag vet inte om jag skall jubla eller sörja. Men i alla fall kändes det skönt då jag i morgse vaknade i mitt eget lilla rum mot gården och mot norr. Skumt och svalt, trots julimorgonens värme. Inom kort puttade vattnet på gaskokaren, och snart satt jag vid det enkla morgonmål, som en yngre lektor i teckning kan bestå sig. Jag kokar alltid en bra portion gröt åt mig på morgonen — det grundar så bra för hela dagen och hjälper en över de följande måltidernas vanskligheter. Måste man sedan hoppa över ett eller annat mål, så går det hoppet — gymnastiklektorer må säga vad de vilja — mycket lättare med den där portionen gröt i magen.

Allt var för övrigt i sin ordning när jag kom, och min lilla kanariefågel, som gårdsgumman skött om, kvittrade ett välkommen. Det är gott för en ensam man att ha ett husdjur, men en yngre lektor i teckning har nog inte råd till något större och dyrare än en kanariefågel. Jag har nog emellanåt tänkt skaffa en till, blott för att fågeln skulle få sällskap, men då kunde de få ungar och det har jag inte råd med. Man får allt behärska sig en del när man är en yngre lektor i teckning.

Det bästa denna soliga och välsignade morgon var emellertid att det ringde på dörren och då jag gick att öppna — ja vem tror ni att står där om inte redaktör Emanuelsson, fet och frodig, leende och storartad som alltid.

— Morgens på dig, bror, sade han och drog min

späda kroppshyddda till sig så att jag höll på att kvävas, — idag skall det festas. Och det grundligt ändå!

— Festas, sade jag, vad menar du? (här en liten parentes om huru vi blevo du. Ingen må väl tro att jag, ehuru äldre, såsom yngre lektor i teckning skulle kommit mig för att proponera bror med Emanuelsson. Det hela gick till på det sättet att Emanuelsson och fröken Viola Pettersson den sista kvällen, under åberopande av att de båda voro »gamla» nylänningar, lade bort titlarna, och så vände fröken Viola sig helt apröpos till mig och frågade om inte jag också var gammal nylänning, och då jag naturligtvis var det gick sedan det hela av sig självt. Fastän nog är det svårt för mig som yngre lektor i teckning att säga: Viola...)

— Vad jag menar! Jo jag menar att medan vi svalt där borta i Skogshyddan har min högste chef här hittat på orådet att höja min lön hela hopen. Och det ännu till ända från senare halvmånaden juni. Sickna obehagliga överraskningar människan får över sig emellanåt, ändå. Men inte nog med det — min tidskrift har fått extra anslag om 5,000 mark för detta år för att inköpa god förströelseläsning. Och nu gör jag dig, hederlige yngre lektor i teckning ett förslag.

— Mig ett förslag?

— Jo, just dig. Jag vet att du gjort och gör dagligen anteckningar och jag vet dessutom att du trots all din yngre-lectorsaktighet är en god stilist och i grunden även humorist. Kort och gott: du skall i min tidskrift skildra hela vår tid i pensionatet Skogshyddan! Med illustrationer! Huru ypperligt tecknar ej du karikatyrer! Jag har talat! Basta!

— Är du rosenrasande, sade jag, säkerligen blek

eller röd av förfäran; — jag yngre lektor i teckning skulle skriva, skriva offentligt! Det händer aldrig i världshistorien!

— Nej, möjligen inte i världshistorien, men säkert i sommar. Om ett par veckor börja vi. Ja, ja, ja, du säger naturligtvis att anteckningarna inte kunna användas direkt. Det förstår jag förbannat bra. Men vi jämkar litet här och skarvar litet där och det blir ypperligt. Kläm till du bara — du får 3,000 hårda för rasket.

Det svindlade för min syn, och jag måtte ha företett en särdeles komisk anblick, ty Emanuelsson brast ut i ett hjärtligt skratt och damp ned i en av mina yngre lektorstolar så jag trodde den skulle gå i kras.

— Här resoneras inte, här marscheras. Fram med tassen och kläm till!

Och vad skulle jag arme yngre lektor i teckning göra emot Emanuelsson, som är oemotståndlig. Jag *viskade* ja.

Men så kom jag med ens i håg en sak: allt var ju skrivet på mina elevs dåliga teckningars baksidor. Det bleve väl världshistoriens besynnerligaste manuskript.

— Det får sättarna sätta sig över, sade Emanuelsson trankilt. Så är den saken klar, och nu övergår vi till hippan.

— Hippan!?

— Jo just hippan i kväll. Jag bjuder Viola och dig på en glimrande supé. Flaskor i bakfickorna och flaskor i barmfickorna och flaskor mellan bordsbenen. Mycket mat och god mat och stor glädje högt i tak. Hej glada livet!

— Menar du att vi ska dricka sprithaltiga drycker, sade jag, som ofta sett det ordet i tidningarna.

— Jo, det är förbanke mig just det jag menar. Med måtta, men grundligt!

— Vet du, kära bror, insköt jag fridsamt, när jag sist drack vin?

— Nej, hur fanken kan jag veta det.

— Jo det var på en grandtants begravning för fem år sedan. Efter högtidligheten fick vi en skorpa och ett glas surt vitt vin. Sedan dess har det inte varit någon dylik begravning.

— Men nu är det inte fråga om begravning alls, utan om bröllop. Viola och jag skall gifta oss. Hon är visst tre år äldre än jag, men vad gör det. Hon är genompräktig, hon älskar mig vansinnigt och hon är storartad när det gäller att skaffa mat.

Vad skulle jag yngre lektor i teckning säga till en dylik argumentering. Emanuelsson fick råda. Det skulle bli klockan nio på Alphyddan.

— Alphyddan, varför det?

— Till minne av Skogshyddan, begrips, smällde Emanuelsson till, tryckte min hand såsom om jag varit en jätte, tog sin hatt och försvann.

* *
*

3 juli.

Det blev verkligen en storartad afton.

Jag hade i lagom tid till fots begivit mig ut till det trevliga utvårdshuset, men Viola Petersson och Emanuelsson kommo storståtligt i bil, hon med en röd ros i knapphålet och han med flaskor i alla fickor.

Det blev en glimrande supé, såsom Emanuelsson säger det, och jag vill inte förneka att vad han hade i sina flaskor smakade helt gott. Jag liksom litet började avlägsna mig från min enkla och fattiga känsla av att vara yngre lektor i teckning, det kändes som om jag lyfte mig upp från mig själv. Men kanske var det i de 3,000, som jag skulle förtjäna extra, som den djupaste orsaken låg. Och i att få se det som man skrivit och ritat i tryck.

När vi »nedgjort» efterrätten kom Emanuelsson med en ny överraskning.

— Jag har en extra dessert med mig åt er här i fickan, sade han. Vad menar herrskapet om det här tillfogade han, drog ur sin ficka eftermiddagens exemplar av huvudstadens purfinska tidning och pekade på sista sidan på följande annons:

»Pensjonaatti METSÄPIRTTI kauneimmalla seudulla tarjoo kesävieraille edullisen kokoinakkodeeramisen halpaan hintaan. Kylpyjä, venematkoja, purjehdusta, tennis, urheilua. Lähemmin ilmoitta — kirjeet lähettäköön Pirilän asemalle —.

Akaata Rompanheimo.
Neiti.»

Vi tittade undersamt på varandra.

— Arma finska folk, sade Emanuelsson. Men lyckliga vi, och mest lyckliga vi två.

Han höjde sitt glas med det gröna uti mot Viola och de sågo djupt i varandras ögon. Och jag såg att hon var skön, ty hon älskade, och hon var ung, därför att hon var älskad.

Jag, jag tänkte på min kanariefågel där borta i rummet mot norr, och det föll en tår från mitt öga ned i mitt glas och gjorde en sällsam blandning med dess gröntskimrande underfulla vätska.

„Jag tänkte på min kanariefågel, och en tår föll från mitt öga.“

Hilma, olympisk etta i golvsurning.

Pris: 10 fmk.

A.-B. Frams tr., Vasa

10/13 10 697